



Arbeidsnotat  
2021:4

# Nettbasert videreutdanning 2009–2019: vekst og kvalitet

Statistisk kartlegging basert på data fra Database for statistikk om høgre utdanning

---

Terje Næss og Cay Gjerustad

**NIFU**



Arbeidsnotat  
2021:4

# **Nettbasert videreutdanning 2009–2019: vekst og kvalitet**

Statistisk kartlegging basert på data fra Database for  
statistikk om høgre utdanning



Terje Næss og Cay Gjerustad

Arbeidsnotat 2021:4

Utgitt av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU)  
Adresse Postboks 2815 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Økernveien 9, 0653 Oslo.

Prosjektnr. 21033-35

Oppdragsgiver NIFU  
Adresse Postboks 2815 Tøyen, 0608 Oslo

Fotomontasje NIFU

ISBN 978-82-327-0508-5  
ISSN 1894-8200 (online)



Copyright NIFU: CC BY 4.0

[www.nifu.no](http://www.nifu.no)

# Forord

I dette prosjektet er det foretatt en statistisk kartlegging av utviklingen i omfanget av nettbasert videreutdanning for perioden 2009–2019 fordelt på fag, basert på opplysninger fra DBH. Kartleggingen belyser også kvalitet og effektivitet sammenlignet med campusbasert eller samlingsbasert videreutdanning.

Prosjektet er initiert av NIFU og er finansiert over instituttets grunnbevilgning. Notatet er utarbeidet av Terje Næss og Cay Gjerustad har vært prosjektleder. Cathrine Tømte har bidratt med kommentarer og nyttige innspill.

Oslo, mars 2021

Vibeke Opheim  
direktør

Nicoline Frølich  
forskningsleder



# Innhold

<b>Sammendrag .....</b>	<b>7</b>
<b>1 Innledning.....</b>	<b>10</b>
1.1 Bakgrunn .....	10
1.2 Formål.....	11
1.3 Tidligere studier .....	12
1.3.1 Studietilbudet .....	12
1.3.2 Deltagelse .....	12
1.3.3 Kvalitet .....	12
1.4 Data og definisjoner.....	13
1.4.1 Gruppering av institusjoner .....	14
1.4.2 Nettbasert undervisning.....	14
1.4.3 Videreutdanning.....	14
<b>2 Studietilbudet.....</b>	<b>16</b>
2.1 Fagområder .....	17
2.1.1 Humanistiske fag.....	18
2.1.2 Lærerutdanning og utdanning i pedagogikk.....	19
2.1.3 Samfunnsfag og juridiske fag.....	20
2.1.4 Naturvitenskapelige og tekniske fag.....	21
2.1.5 Helse-, sosial- og idrettsfag.....	22
2.1.6 Nivå og fagområde.....	23
2.2 Type institusjon.....	25
2.3 Varighet.....	26
2.4 Nye nettstudier .....	27
2.5 Oppsummering .....	28
<b>3 Opptak.....</b>	<b>30</b>
3.1 Opptak per fagområde.....	31
3.2 Gjennomsnittlig opptak per studieprogram sammenlignet med annen videreutdanning.....	32
3.2.1 Fagområde .....	32

3.2.2	Nivå og fagområde.....	33
3.3	Type institusjon.....	35
3.4	Oppsummering .....	36
<b>4</b>	<b>Kjønn og alder .....</b>	<b>37</b>
4.1	Alder .....	37
4.2	Kjønn .....	38
4.3	Oppsummering .....	39
<b>5</b>	<b>Studiegjennomføring .....</b>	<b>40</b>
5.1	Studiepoeng.....	40
5.1.1	Andel fullførte studiepoeng av planlagte.....	40
5.1.2	Antall planlagte studiepoeng per studieprogram.....	41
5.2	Karakterer.....	42
5.3	Oppsummering .....	45
	<b>Referanser.....</b>	<b>47</b>
	<b>Vedlegg 1 Institusjoner med nettbasert videreutdanning inkludert i analysene .....</b>	<b>49</b>
	<b>Vedlegg 2 Statistiske tabeller.....</b>	<b>51</b>
	<b>Tabelloversikt.....</b>	<b>52</b>
	<b>Figuroversikt.....</b>	<b>53</b>



# Sammendrag

Dette prosjektet har kartlagt vekst i omfanget av nettbasert videreutdanning i perioden 2009–2019 basert på informasjon fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH), og sammenligner forhold knyttet til kvalitet og effektivitet med annen videreutdanning. Nettbasert undervisning er i DBH definert som undervisning som tilbys som ren nettundervisning, eller i kombinasjon med regionale eller campusbaserte samlinger. Konklusjonene og resultatene i notatet er i betydelig grad betinget av DBHs definisjoner av videreutdanning og nettbasert utdanning som benyttes.

Resultatene viser at det har vært stor vekst i antall nettbaserte videreutdanninger for fagområdet lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk, hvor myndighetene har brukt betydelige ressurser på videreutdanning av lærere gjennom satsingen *Kompetanse for kvalitet*. For øvrige fagområder har det vært en tendens til nedgang i antall nettbaserte videreutdanninger.

Det er særlig for utdanninger som er relatert til språkfag og matematikk vi finner mange nettbaserte videreutdanninger, og det er i disse fagene vi finner størst vekst i den undersøkte perioden. For øvrig er det generelt relativt få nettbaserte videreutdanninger sammenliknet med andre typer videreutdanning, og for mange fag er det ingen nettbaserte videreutdanninger.

Nettbaserte studier kan være fordelaktig med hensyn til kostnadseffektivitet, fleksibilitet og faglig innovasjon. Tallene tilsier ikke at det er tilfelle med hensyn til studiegjennomføring og karakteroppnåelse, sammenliknet med campusundervisning. Men det kan være at nettstudier tiltrekker en relativt høy andel lite motiverte studenter fordi det er enkelt å melde seg på. Studier i Norge og internasjonalt har vist høyt frafall, men det betyr ikke nødvendigvis at nettbasert utdanning har lavere kvalitet enn campusundervisning.

## *Bare økning i antall nettbaserte videreutdanninger for lærerutdanning*

Bare for fagområdet lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk har det vært stor vekst i antall nettbaserte videreutdanninger i perioden 2009–2019, delvis drevet frem av den sterke satsningen på videreutdanning for lærere. Men også for

humanistiske og estetiske fag har det vært en betydelig økning i andelen av studentene som velger nettbasert utdanning.

#### *Nettbasert videreutdanning vanligst for språk og matematikk*

Resultatene tyder på at nytten av nettbasert videreutdanning i betydelig grad avhenger av type fag; det er særlig for utdanninger som er relatert til språkfag og matematikk vi finner mange nettbaserte videreutdanninger. En stor del av veksten i nettbaserte videreutdanninger i den perioden vi har sett på har vært videreutdanninger for lærere knyttet til språkfag og matematikk. For øvrig er det generelt relativt få nettbaserte videreutdanninger, og for mange fag er det ingen nettbaserte videreutdanninger.

#### *Nedgang for samfunnsfag og juridiske fag, økonomiske og administrative fag og naturvitenskapelige og teknologiske fag*

For samfunnsfag og juridiske fag, økonomiske og administrative fag og naturvitenskapelige og tekniske fag finner vi derimot en tendens til mindre bruk av nettbasert videreutdanning. Andelen av videreutdanningene som er nettbasert har gått ned, og andelen av studentene som tas opp til videreutdanning som velger nettbasert utdanning har også sunket.

#### *Veksten i antall nettbaserte videreutdanningstilbud har kommet ved universitetene*

Samtlige universiteter med unntak for NMBU hadde opptak til nettbaserte videreutdanninger i 2019, og det er ved disse veksten i studietilbudene har kommet. Her har vi regnet med innfusjonerte institusjoner. For de institusjonene som fortsatt har høgskolestatus har det vært en reduksjon i antall nettbaserte videreutdanninger.

#### *Høyt opptak per studieprogram*

Gjennomsnittlig opptak av nye studenter per videreutdanning har økt for alle typer videreutdanning, men mest for desentralisert utdanning og nettbasert videreutdanning, og det er i 2019 i gjennomsnitt over 50 prosent flere som tas opp til nettbaserte videreutdanninger enn utdanninger som gir undervisning ved institusjonen. Antall opptatte studenter per studieprogram var høyest for nettbasert videreutdanning for de fleste fagområder, og høyere enn for undervisning ved institusjonen for alle fagområder.

#### *Digitalisering øker fleksibiliteten*

Tallene tyder på at digitalisering gir økt fleksibilitet, dvs gjør det mulig å ta videreutdanning for personer som av ulike grunner ikke har anledning til å ta campusbasert videreutdanning. Det er flere eldre deltagere i nettbaserte

videreutdanninger enn for andre videreutdanninger på alle fagområder. Totalt var 64 prosent av deltagerne i de nettbaserte videreutdanningene 40 år eller eldre, mot 57 prosent av deltagerne på de andre videreutdanningene.

#### *Nesten like bra fullføring for nettbasert videreutdanning som for campus/samlingsbasert videreutdanning*

Studiegjennomføringen i nettbasert videreutdanning målt i antall avlagte studiepoeng i forhold til antall planlagte studiepoeng var totalt sett nesten like høy som for campus/samlingsbasert videreutdanning. Naturvitenskapelige og tekniske fag og humanistiske og estetiske fag skilte seg imidlertid ut med betydelig lavere fullføringsandel for nettbasert videreutdanning enn for annen videreutdanning.

#### *Svakere karakterer for nettbasert videreutdanning enn for campus/samlingsbasert videreutdanning*

Andelen som fikk emnekarakter A eller B var lavere for nettbasert videreutdanning enn for annen videreutdanning for alle fagområder. Forskjellen var særlig stor for samfunnsfag og juridiske fag, økonomiske og administrative fag og naturvitenskapelige og tekniske fag.

#### *Data og metode*

Datagrunnlaget er innhentet fra API (Application programming interfase)-tjenesten til DBH (Database for høyere utdanning). Tall for studieprogram og opptak omfatter studier med registrert opptak i høstsemesteret ved universiteter og høyskoler, det omfatter kun studenter som har studierett, har registrert seg og betalt semesteravgift. I tillegg til vekst i antall studieprogram og opptak for perioden 2009–2019 kartlegges studentenes alder og kjønn og studiegjennomføringen (avlagte studiepoeng og karakterer) sammenlignet med tradisjonell campus-utdanning, fordelt på type institusjon, nivå og fagområde.

# 1 Innledning

## 1.1 Bakgrunn

På tross av at det har vært et utdanningspolitisk mål å fremme digitalisering av høyere utdanning i Norge i flere tiår, konkluderer utredningen til Markussen-utvalget «Lærekraftig utvikling – Livslang læring for omstilling og konkurranseevne (NOU 2019:12) med at bruken av digitale læringsressurser i høyere utdanning i Norge fortsatt er begrenset, og at tilbudene bør digitaliseres i langt større grad, for at de skal være tilgjengelig for flest mulig.

Dette gjelder også nettbasert videreutdanning, og i utredningen er digitalisering et av 13 tiltak for økt livslang læring. Målet er å øke tilbudet av fleksibel opplæring og utdanning. Med fleksibel menes tilbud som er helt digitalt, og som kan tas hvor og når man vil. Et viktig mål er fleksibilitet med hensyn til tid, for at man skal kunne ta det samtidig med at man jobber og også for personer som bor langt unna et studiested. Det pekes også på potensielt sterke koblinger mellom digitalisering og utdanningskvalitet.

Pågående tiltak som kan bedre tilbudet er styrking av samarbeidet mellom utdanningsinstitusjonene og arbeidslivet, nye digitaliserte lærings- og vurderingsformer som understøtter livslang læring (se Unit 2019) og KDs strategi for å øke lærernes kompetanse «Kompetanse for kvalitet» (KD 2015) også ved nettbasert videreutdanning. Det er nå også et kriterium for støtte til utvikling av nye studietilbud at de skal være a) fleksible og b) nettbaserte.

NOU 2014:5 gir en vurdering av hvilke muligheter MOOC og lignende tilbud kan gi for livslang læring/etter- og videreutdanning, blant annet gjennom utvikling av skreddersydde etter- og videreutdanningstilbud i samarbeid med arbeidslivet. Utvalget anbefaler at utdanningsinstitusjonene og arbeidslivet styrker sitt samarbeid om etter- og videreutdanning og at MOOC benyttes som virkemiddel i dette arbeidet.

## 1.2 Formål

Formålet med dette notatet er å belyse utviklingen for nettbasert videreutdanning på basis av data fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH), sett i forhold til de generelle målene for digitalisering; et større og mer mangfoldig studie-tilbud og økt kostnadseffektivitet, fleksibilitet og kvalitet. Dataene inneholder informasjon om mange forhold knyttet til dette, som vi vet relativt lite om.

Kartleggingen er imidlertid langt fra uproblematisk, fordi både videreutdanning og nettbasert utdanning er begreper som kan defineres og avgrenses på mange forskjellige måter. I dette notatet bruker vi definisjonene til DHB – se avsnitt 1.4.2 og 1.4.3 – som innebærer at bare utdanning som er spesielt tilrettelagt som videreutdanning regnes med. Men det finnes mange kortvarige utdannings-tilbud som for mange kan ha en funksjon som videreutdanning, uten at de er definert som det av utdanningsinstitusjonen og som derfor ikke er regnet med her. Og definisjonen av nettbasert utdanning i DBH innebærer at vi også regner med nettbaserte studieprogram i kombinasjon med regionale eller campusbaserte samlinger, men i mange andre sammenhenger har andre definisjoner blitt benyttet, se avsnitt 1.4.2.

Videre vil vi kartlegge dette fordelt på fagområder. Fra flere hold er det uttrykt bekymring for at kvaliteten ved nettbasert utdanning avhenger av faktorer som kan variere mellom fagmiljøene. Diku (2019) fremhever at det ikke gitt at digitalisering øker kvalitet, og at dette avhenger av *«de fagansattes digitale og utdanningsfaglige kompetanse, samt at nasjonale støttestrukturer bidrar til institusjonenes arbeid med å realisere de pedagogiske potensialene som ligger i bruk av digital teknologi . . .»*. Og Unio har mht videreutdanning av lærere gitt uttrykk for at nettbasert videreutdanning kan være kostnadsbesparende, men kan gå på bekostning av kvalitet og læringsutbytte, og anbefalt at nettbasert utdanning organiseres som en kombinasjon av nettbasert og samlingsbasert utdanning (NOU 2014:5).

Når det gjelder utviklingen i omfanget av nettbasert utdanning ser vi både på antall studieprogram og opptak. Nettbaserte utdanninger kan ha større kapasitet og et bredere geografisk rekrutteringsgrunnlag enn campusbasert undervisning, slik at omfanget av nettbasert utdanning kan være større regnet i opptak enn i antall studieprogram. Helt nettbaserte åpne studium, en såkalt MOOC (Massive online open course), kan ha flere tusen studenter.

Slike studier kan for øvrig også tas ved utenlandske læresteder, noe vi ikke har oversikt over. Her har det også skjedd en utvikling ved såkalte micromasters og kommersielle edtech-aktørers inntog i nettstudiemarkedet. For eksempel tilbyr Corsera nå campusutdanning i USA.

I dette arbeidsnotatet kartlegges utviklingen i tilbudet i perioden 2009–2019 og om studiene er helt nye studier faglig sett (kapittel 2), og opptak (kapittel 3). Vi sammenligner også studentenes fordeling på kjønn og alder (kapittel 4) og

studiegjennomføringen – fullføring og karakterer (kapittel 5) – med annen videreutdanning. I alle analysene ser vi på de ulike fagområdene.

## **1.3 Tidligere studier**

### **1.3.1 Studietilbudet**

Tømte, Olsen, Waagene, Solberg, Børing og Borlaug (2015) finner at prosessen med å tilpasse tilbud til format på nett går tilsynelatende tregt i UH-sektoren. Dette forklares med prosessen synes å være svakt forankret i strategier og på ledelsesnivå, mangel på teknologisk og pedagogisk kompetanse, og manglende insentiv. Private tilbydere synes å være mer dynamiske når det gjelder utvikling av nettbaserte tilbud, fordi de er mer markedsorientert og har lang erfaring med utvikling av nettbaserte tjenester.

### **1.3.2 Deltagelse**

Tømte & Fosslund (2019) fant at «både sosiale, pedagogiske, ledelsesmessige og organisatoriske sider ved tilretteleggingen av nettbaserte studier rettet mot voksne, er avgjørende vilkår for deltakelse» og at «balansen mellom samarbeid og andre former for deltakelse synes avgjørende».

Haywood, Woodgate & Dewhurst (2015) rapporterer fra en analyse av MOOCer ved University of Edinburgh at et klart flertall av deltagerne hadde høyere utdanning tidligere, typisk var i alderen 25–45 år, altså eldre enn vanlige studenter og kom fra hele verden.

### **1.3.3 Kvalitet**

En studie av en MOOC-pilot på digital læring i Norge fant at ingen av deltagerne fullførte studiet (Jaobsen 2019). Men en survey-undersøkelsen blant deltagerne fant at de likevel hadde hatt nytte av studiet, men at de selektivt hadde tilegnet seg deler av studiet de hadde nytte av.

Singh og Mørch (2018) fant i en studie av en MOOC ved i UiO at deltagere vurderte læringsutbyttet som positivt. Men også de fant en høy dropout-rate. De viktigste årsakene var mangel på tid, dårlig motivasjon, dårlig internett-kvalitet, mangel på engelsk-kunnskaper og uklare videoer.

En studie av 221 MOOCer i England (Jordan 2015) fant at fullføringsandelen i gjennomsnitt bare var 13 prosent. Fullføringsandelen avtok med lengden på studiet, men hadde økt over tid, og var også høyere for studier som bare brukte automatisk karaktersetting enn for andre studier.

Hartnett, Brown & Wilson (2015) rapporterer fra en analyse av en MOOC ved Massey University i New Zealand at bare 55 prosent av de påmeldte faktisk påbegynte utdanningen, og bare 23 prosent fullførte, dvs over 40 prosent av de som faktisk påbegynte utdanningen.

En metastudie av studier for ulike typer utdanning, også høgskoleutdanning, av Means, Toyama, Murphy and Baki (2013) fant at i gjennomsnitt så presterte studenter i online-learning litt bedre enn studenter som fikk ansikt-til-ansikt instruksjon.

En gjennomgang av studier av hvordan ulike aspekter påvirker studenters læringsutbytte fant at det ikke er teknologien i seg selv, men den pedagogiske tilnærmingen som har størst betydning for studentenes læring (Damsa, de Lange, Elken, Esterhazy, Fossland, Frølich, Hovdhaugen, Maassen, Nerland, Nordkvelle, Stensaker, Tømte, Vabø, Wiers-Jenssen & Aamodt 2015).

Tømte, Wollscheid, Aanstad og Sjaastad (2016) fant i en evaluering av en MOOC i matematikk for lærere (MatematikkMOOC) og som var en pilot med målet å være en modell for storskala etter- og videreutdanning for lærere i grunnopplæringen relativt høy fullføringsandel; 80 prosent.

Rivard (2013) argumenterer for at de høye dropout-ratene for MOOCs må ses i sammenheng med det at de er gratis og engelsktalende gjør at de rekrutterer mange lite seriøse studenter, og at det derfor er lite meningsfylt å legge vekt på dropout-ratene totalt sett.

## 1.4 Data og definisjoner

Datagrunnlaget er innhentet fra DBH ved bruk av API -tjenesten, og omfatter universiteter og høgskoler (både statlige og private), men ikke fagskoler. API er forkortelse for Application Programming Interface, og tjenesten gjør det mulig å laste ned langt mer disaggregerte datafiler med mange flere variable enn hva som er mulig med de tradisjonelle meny-baserte datafilene i DBH.

Det er benyttet datafiler for opptak, studenter fordelt på alder, gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan og karakterer. Disse er videre påkoblet data om studieprogram fra datafil for studieprogram, med institusjonskode, år og studieprogramkode som koblingsnøkler. Det er imidlertid ikke mulig å koble for eksempel karakterer fra fil om karakterer til studenters kjønn og alder i student-filen.

Oversikten over studieprogram totalt og nettbaserte studier i DBH er for mange læresteder relativt forskjellig fra den oversikten vi finner på lærestedenes egne hjemmesider og på utdanning.no. Det har sammenheng med ulike definisjoner og avgrensninger, også med hensyn til hva som regnes som nettbasert utdanning. En viktig forskjell er at DBH benytter samlegrupper for enkeltemner og enkeltkurs

som regnes som separate studieprogram på lærestedets hjemmeside og på utdanning.no, men som også kan tas som en del av en grad.

Samlegruppene kan omfatte et betydelig antall studieprogram med ulik organisering av undervisningen, men hvor DBH da må velge en form for organisering av undervisningen, det er mulig at det her skjuler seg et betydelig antall kortere nettstudier. Men om dette også omfatter videreutdanning slik det er definert i dette notatet er usikkert. Det kan også tenkes at det er noe gråsoneproblematikk knyttet til hvordan lærestedene rapporterer nettbasert undervisning til DBH.

### **1.4.1 Gruppering av institusjoner**

Grupperinger av institusjoner på nivå er gjort i henhold til institusjonenes status høsten 2019. Institusjoner som har blitt fusjonert i løpet av perioden 2009–2019 er gruppert i henhold til den nye fusjonerte institusjonens status i høsten 2019.

### **1.4.2 Nettbasert undervisning**

Nettbasert undervisning er i DBH definert som:

*«Studieprogram som tilbys som ren nettundervisning, eller i kombinasjon med regionale eller campusbaserte samlinger. Undervisningsformen kjennetegnes av høy grad av fleksibilitet, der undervisningen i stor grad er organisert innenfor digitale læringsrom med kommunikasjon mellom student og lærested.»*

Definisjonen omfatter også det som betegnes som «blandet læring» og er en litt bredere definisjon av nettbasert utdanning enn det som ofte benyttes, som for eksempel i Markussenutvalget, hvor fleksibel utdanning sikter til utdanning som er helt fleksibel, det vil si kan tas hvor som helst og når som helst, og i Kompetanse for kvalitet, hvor skillet går mellom helt nettbaserte tilbud og tilbud som inkluderer samlinger. Definisjonen omfatter ikke det som kalles campus-modellen for online teaching og learning i Damsa m.fl. (2015), slik vi tolker det, dvs bruk av digital teknologi på campus.

### **1.4.3 Videreutdanning**

I rapporten ser vi bare på videreutdanning, det vil si utdanning som gir ny formell kompetanse, og ikke etterutdanning (som ikke gir formell kompetanse). Videreutdanninger identifiseres på basis av kode for videreutdanning i DBH. Definisjonen av videreutdanning i DBH er:



*«Videreutdanning er ordinære studieprogrammer som gir ny formell kompetanse i universitets- og høgskolesektoren, på lavere eller høyere nivå. De karakteriseres av å være spesielt tilrettelagte tilbud for videreutdanning, dvs. at tilbudet med hensyn til målgruppe, faglig innhold og pedagogisk tilnærming har som intensjon å være videreutdanning tilpasset behov i samfunns- og arbeidsliv. Videreutdanningsprogrammer er underlagt eksamens- og vurderingsordninger og gir uttelling i form av studiepoeng innenfor eller utenfor gradssystemet. Det foretas egne opptak til videreutdanninger.»*

Dette kan være en noe snevrere definisjon av videreutdanning enn det som er blitt brukt i andre sammenhenger. I Tømte m.fl. (2015) er videreutdanning definert som all formell utdanning som leder til formell kompetanseheving/studiepoeng innenfor det ordinære utdanningssystemet, men som tas som en senere påbygging til førstegangsutdanningen. Og i NIFUs analyser av Lærevilkårsmonitoren er videreutdanning definert som utdanning som tas etter minst ett års opphold i utdanningen som arbeidstaker eller registrert arbeidssøker samt utdanning som tas etter fylte 35 år.

Et studieprogram er videre definert om:

*Med studieprogram menes en studieenhet som består av en samling emner med totalt læringsutbytte og som tilbys studenter å søke på og tas opp til. Et studieprogram kjennetegnes ved at det ikke er nødvendig å søke nytt opptak for å ta nye emner innenfor studieprogrammet.*

## 2 Studietilbudet

I dette kapitlet gir vi en beskrivelse av utviklingen i antall nettbasert videreutdanning i perioden 2009–2019, og i hvilken grad de faglig sett er helt nye studier, eller erstatter eller er komplementære til tidligere campus-baserte utdanninger. Vi ser bare på studieprogram hvor det er opptak i statistikken til DBH. Opptakstallene omfatter bare studenter som har studierett ved institusjonen og som har registrert seg og betalt semesteravgift. Vi ser på utviklingen fordelt på fagområde og faggruppe/utdanning, nivå og type institusjon.

Potensialet for antall nettbaserte studier kan være begrenset av at de kan ha mye større kapasitet og en mer landsdekkende relevans enn tradisjonelle campus-baserte studier. MOOCer for eksempel har i prinsippet ubegrenset kapasitet og studentenes bosted har ingen betydning. Det innebærer at det ut fra et effektivitetshensyn ikke skulle være noen grunn til at utdanningsinstitusjonene har identiske konkurrerende studietilbud, som det derimot kan være gode grunner til at det er for campus-basert utdanning. I tråd med samfunnsøkonomisk begrepsbruk kan slik utdanning kalles et fritt gode. Dette gjelder imidlertid i mindre grad for nettbaserte studier som er en kombinasjon med samlingsbasert undervisning.

Head (2015) mener også at det er en fordel med mange MOOCer for det samme studiet, fordi de ulike instruktørene vil gi litt forskjellig innhold til studiet, som gir studentene som kan ha ulike preferanser en valgmulighet. Dette gjelder særlig studier med en global innretting.

For tradisjonell campus-utdanning er geografiske avstander i betydelig grad en buffer mot konkurranse mellom lærestedene, fordi mange ønsker å studere ved et studiested nær der de bor (se for eksempel Røsdal, Næss, Capasso og Solberg 2018). At geografiske avstander har mindre betydning for nettstudier betyr at det er sterkere konkurranse mellom institusjonene. Institusjonene må i større grad bruke kvalitet, arbeidsmarkedsrelevans og spesialisering som konkurransevirkemidler. Det tilsier at det nettbaserte studieområdet vil være preget av et større mangfold av spesialiserte studier enn det campus-baserte studieområdet. I samsvar med dette og også synspunktene til Head (2015) fant Tømte mfl (2015) at private tilbydere av nettbasert videreutdanning hadde «funnet nisjer i EVU-markedet både når det gjelder konseptualisering av spesifikke nettformat, fagområder

og dels også innenfor spesifikke sektorer. Tømte m.fl. (2015) mente imidlertid at dette kunne forklares med at private aktørers lange satsing på utvikling av nettbaserte tjenester.

Helt nettbaserte studier (MOOC) som kan tas av folk fra hele landet betyr at det kan skapes nye studietilbud med et kostnadseffektivt studentgrunnlag som det ikke er rom for med campusbaserte utdanninger med et mer regionalt begrenset studentgrunnlag, selv om det er kostnadskrevende å utvikle læringsressurser og administrativ drift.

## 2.1 Fagområder

Tabell 2.1 viser utviklingen i antall nettbaserte videreutdanninger fordelt på fagområde. Tallene viser at det har vært stor økning i andelen av videreutdannings tilbudene som er nettbaserte for fagområdet lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk, andelen økte fra 12 til 22 prosent, og i 2019 var nesten to tredjedeler av de nettbaserte videreutdanningstilbudene innen dette fagområdet. Økningen kan også sees i sammenheng med at videreutdanningstilbudet til lærere i den gjeldende perioden har økt betydelig i omfang gjennom satsingen «Kompetanse for kvalitet». I 2009 var det noen få hundre lærere som tok videreutdanning gjennom satsingen, mens antallet i 2019 var rundt syv tusen.

Det har ikke vært noen klart økende trend i det nettbaserte videreutdannings tilbudet i denne perioden for noen andre fagområder, snarere det motsatte. For humanistiske og estetiske, samfunnsfag og juridiske fag, naturvitenskapelige og teknologiske fag og helse-, sosial- og idrettsfag har det vært mange nettbaserte videreutdanninger, men for alle fagområdene har det utover i perioden vært en nedgående tendens både i antall og andel av videreutdanninger som har vært nettbasert.

For økonomisk-administrative fag og samferdsels- og sikkerhetsfag er det relativt få nettbaserte videreutdanninger, og både i antall og andel av alle videreutdanninger har det vært en nedgang.

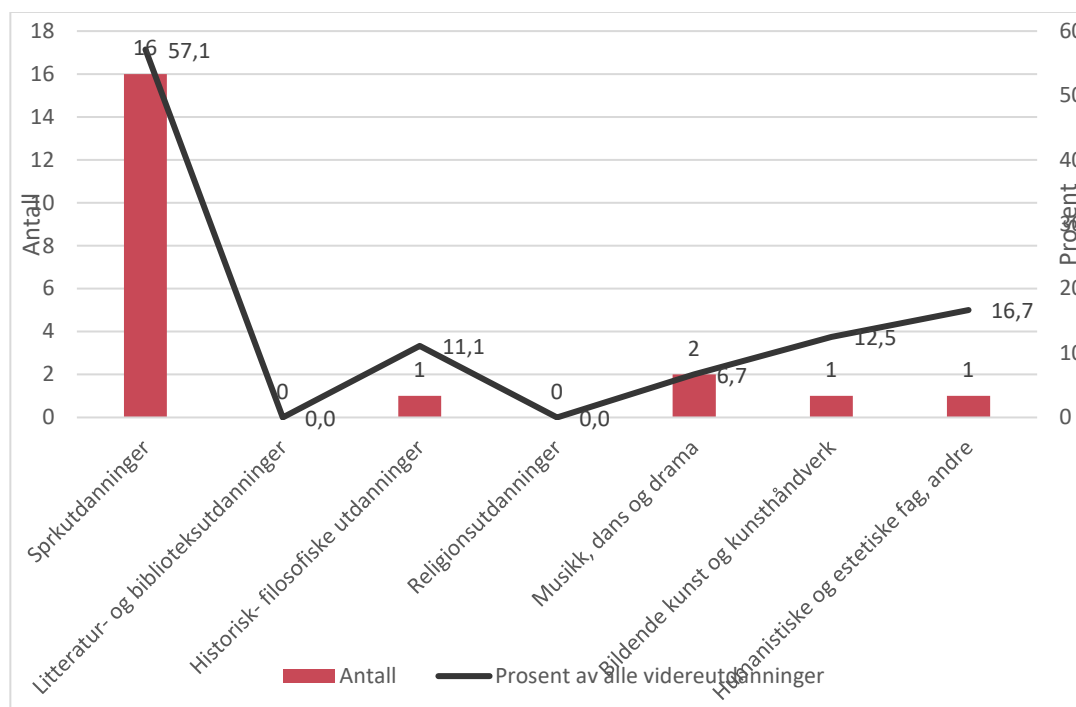
Totalt sett samsvarer tallene for øvrig bra med tallene i Tømte, Olsen, Waagene, Solberg, Børing og Borlaug (2015), som tilsier at om lag 1/6 av EVU-tilbudene er samlingsbasert kombinert med nett.

**Tabell 2.1 Antall videreutdanninger som er nettstudier etter fagkategori. Høstsemesteret 2009–2019.**

	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Humanistiske og estetiske fag	25	27	28	25	19	21
Prosent av alle videreutdanninger	19	23	24	20	20	21
Lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk	25	24	35	46	70	91
Prosent av alle videreutdanninger	12	9	13	14	18	22
Samfunnsfag og juridiske fag	13	11	7	11	7	9
Prosent av alle videreutdanninger	36	25	16	19	14	24
Økonomisk og administrative fag	5	6	2	2	2	3
Prosent av alle videreutdanninger	10	7	3	3	3	4
Naturvitenskapelige og tekniske fag	10	16	18	19	8	9
Prosent av alle videreutdanninger	17	25	20	19	12	16
Helse-, sosial- og idrettsfag	12	22	30	27	24	18
Prosent av alle videreutdanninger	5	18	12	11	12	10
Primærnæringsfag	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	1	1	1	1	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	20	20	13	8	0	0
Uoppgitt fagfelt	0	0	0	0	1	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	17	12	20	0
<b>Total</b>	<b>91</b>	<b>107</b>	<b>121</b>	<b>131</b>	<b>133</b>	<b>151</b>
Prosent av alle videreutdanninger	12	13	14	14	15	17

### 2.1.1 Humanistiske fag

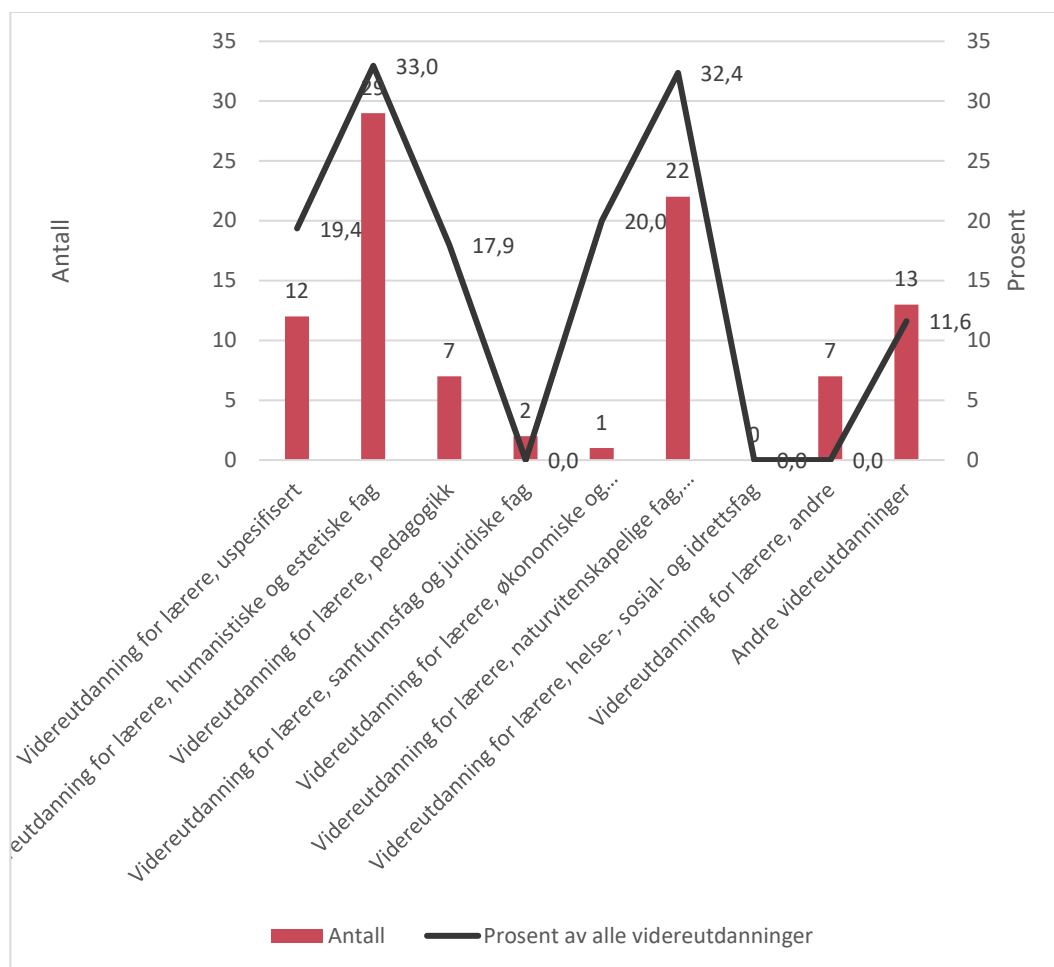
I figur 2.1 har vi sett på antall nettbaserte videreutdanninger og andel av alle videreutdanninger for de ulike faggruppene i humanistiske og estetiske fag. Figuren viser at en stor andel av de nettbaserte videreutdanningene er innen faggruppen språkutdanninger, her er over halvparten av videreutdanningene nettbasert. Det er relativt få nettbaserte videreutdanninger for de andre faggruppene.



**Figur 2.1 Antall nettbaserte videreutdanninger og prosent av alle videreutdanninger for ulike humanistiske fag i 2019. Prosent.**

### 2.1.2 Lærerutdanning og utdanning i pedagogikk

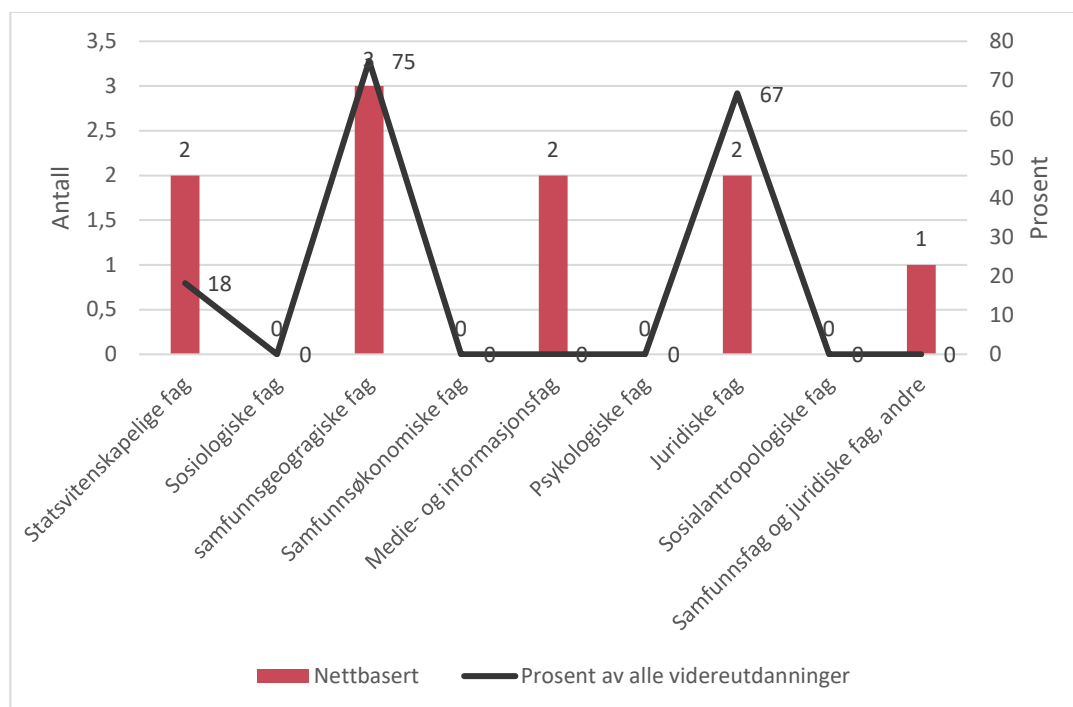
I figur 2.2 har vi sett på omfanget av nettbasert videreutdanning for ulike typer av videreutdanning innen fagområdet lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk. Figuren viser at det er to grupper som skiller seg ut med en høy andel nettbasert videreutdanning; videreutdanning for lærere humanistiske og estetiske fag og videreutdanning for lærere, naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag. I den førstnevnte gruppen var de aller fleste videreutdanningene ulike språkfag, inkludert norsk. For den sistnevnte gruppen er to tredjedeler av programmene i nusgruppen matematikk, videreutdanning for lærere.



**Figur 2.2** Antall nettbaserte videreutdanninger for ulike videreutdanninger for lærere og prosent av alle videreutdanninger. 2019. Prosent. Kilde. DBH.

### 2.1.3 Samfunnsfag og juridiske fag

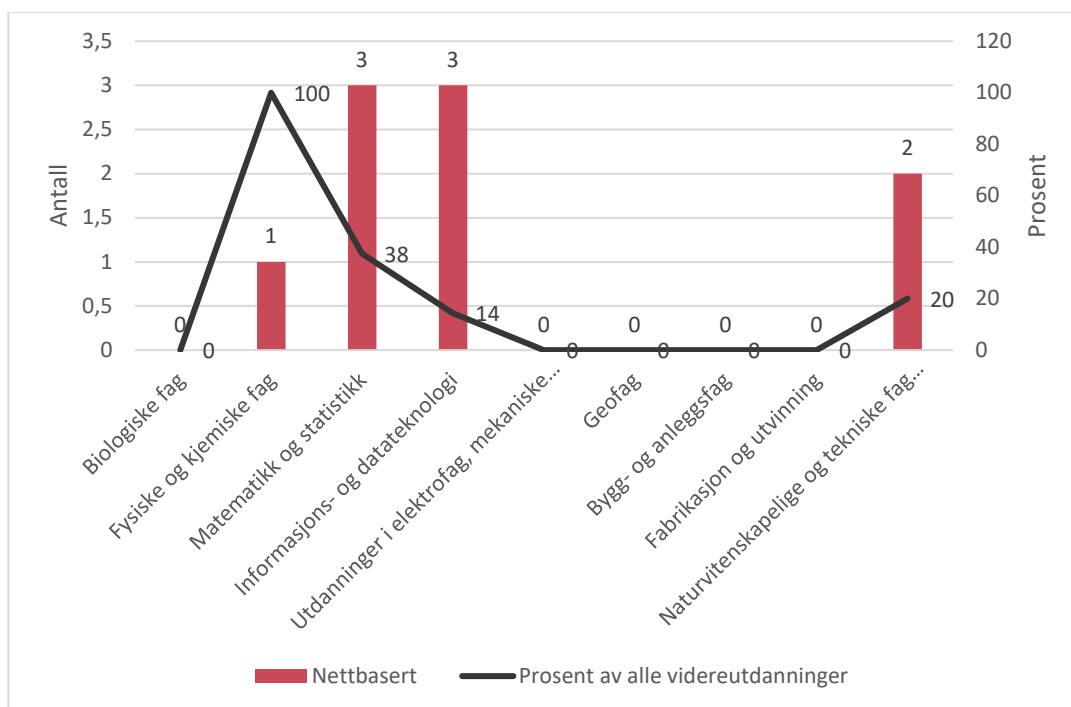
Figur 2.3 viser antall nettbaserte videreutdanninger for de ulike faggruppene innen samfunnsfag og juridiske fag. Bare halvparten av faggruppene har nettbaserte videreutdanninger, og de fleste har to eller flere nettbaserte videreutdanninger.



**Figur 2.3 Antall nettbaserte og antall videreutdanninger totalt for samfunnsfag og juridiske fag 2019. Antall. Kilde: DBH.**

#### 2.1.4 Naturvitenskapelige og tekniske fag

Figur 2.4 viser antall nettbaserte videreutdanninger og andre videreutdanninger for de ulike faggruppene innen naturvitenskapelige og tekniske fag. De fleste faggruppene har ikke nettbaserte videreutdanninger, og nesten alle de nettbaserte videreutdanningene er i faggruppene matematikk og statistikk, informasjons- og datateknologi og naturvitenskapelige og tekniske fag andre.

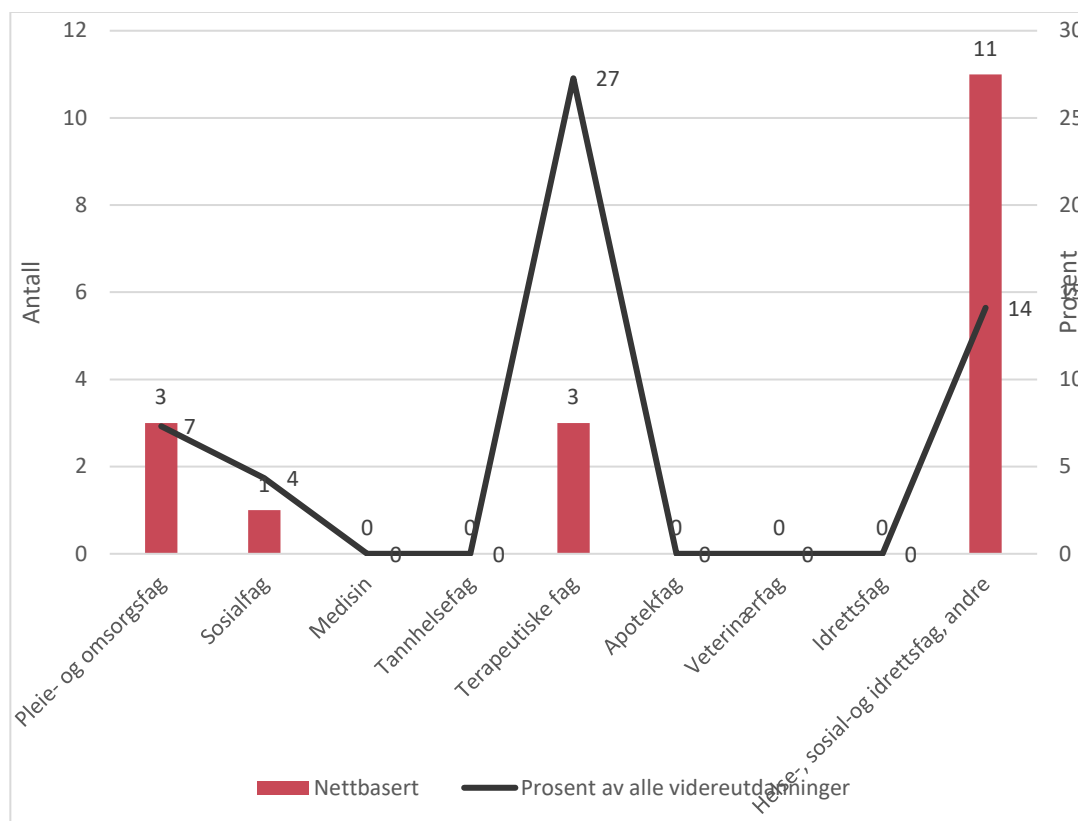


**Figur 2.4 Antall nettbaserte og alle nettbaserte videreutdanninger etter faggruppe for naturvitenskapelige og tekniske fag. 2019: Kilde: DBH.**

### 2.1.5 Helse-, sosial- og idrettsfag

Figur 2.5 viser antall nettbaserte videreutdanninger og andre videreutdanninger for de ulike faggruppene innen helse-, sosial- og idrettsfag. Over halvparten av de nettbaserte videreutdanningene var innen faggruppen helse-, sosial- og idrettsfag andre.





**Figur 2.5 Antall nettbaserte videreutdanning og antall videreutdanninger totalt for helse-, sosial- og idrettsfag. Kilde: DBH.**

### 2.1.6 Nivå og fagområde

Tabell 2.2 og 2.3 viser utviklingen i antall nettbaserte videreutdanninger fordelt på fagområder og om de hhv krever universitets/høgskoleutdanning eller ikke. Tallene viser at nettutdanning er vanligere for videreutdanning som ikke krever høyere utdanning, enn for videreutdanning som krever det. Men andelen nettutdanning har relativt sett økt mest for den siste gruppen, og det også for denne gruppen økningen i antall nettutdanninger har kommet. Antallet nettbaserte videreutdanninger som ikke krever høyere utdanning har sunket, fordi antall videreutdanninger som ikke krever høyere utdanning har sunket.

Tabellene viser imidlertid at det ikke er noen klar sammenheng mellom andel og nettbasert videreutdanning og nivå når vi ser på de enkelte fagområdene. For humanistiske fag, økonomisk-administrative fag og matematisk-naturvitenskapelige fag er andelen nettbaserte videreutdanninger høyere på lavere nivå enn på høyere nivå, men for samfunnsfag, lærerutdanning og pedagogikk og helsefag er det omvendt vanligere med nettbasert videreutdanning for videreutdanning som krever høyere utdanning, enn for videreutdanning som ikke krever det.

**Tabell 2.2 Antall nettbaserte videreutdanninger som ikke krever universitets/høgskoleutdanning etter fagområde. 2009–2019.**

	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Humanistiske fag	14	15	18	12	9	13
Prosent av alle videreutdanninger	22	34	42	29	30	41
Lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk	13	12	17	16	22	17
Prosent av alle videreutdanninger	16	14	20	23	29	27
Samfunnsfag og juridiske fag	7	7	5	8	4	3
Prosent av alle videreutdanninger	37	37	26	31	17	17
Økonomisk-administrative fag	5	5	1	1	1	2
Prosent av alle videreutdanninger	29	20	4	4	5	12
Matematisk/naturvitenskapelige og teknologiske fag	9	15	14	15	31	5
Prosent av alle videreutdanninger	31	48	39	36	21	31
Helse-, sosial og idrettsfag	3	4	6	4	2	1
Prosent av alle videreutdanninger	9	17	19	19	15	7
Primærnæringsfag	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	1	1	1	1	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	50	33	20	17	0	0
Uoppgitt fagfelt	0	0	0	0	1	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	25	0
<b>Total</b>	<b>52</b>	<b>59</b>	<b>62</b>	<b>57</b>	<b>47</b>	<b>41</b>
<b>Prosent av alle videreutdanninger</b>	<b>16</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>24</b>	<b>23</b>	<b>24</b>

**Tabell 2.3 Antall videreutdanninger som krever universitets/høgskoleutdanning som er nettstudier etter fagkategori. 2009–2019.**

	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Humanistiske fag	11	12	10	13	10	8
Prosent av alle videreutdanninger	16	17	13	15	14	12
Lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk	12	12	18	30	48	74
Prosent av alle videreutdanninger	9	6	10	11	15	21
Samfunnsfag og juridiske fag	6	4	2	3	3	6
Prosent av alle videreutdanninger	35	16	8	9	12	30
Økonomisk-administrative fag	0	1	1	1	1	1
Prosent av alle videreutdanninger	0	2	2	2	2	2
Matematisk/naturvitenskapelige og teknologiske fag	1	1	4	4	0	4
Prosent av alle videreutdanninger	3	3	9	7	0	10
Helsefag	9	18	24	23	22	17
Prosent av alle videreutdanninger	4	9	11	11	13	11
Primærnæringsfag	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
Uoppgitt fagfelt	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
<b>Total</b>	<b>39</b>	<b>48</b>	<b>59</b>	<b>74</b>	<b>84</b>	<b>110</b>
Prosent av alle videreutdanninger	8	8	10	10	12	16

## 2.2 Type institusjon

Tabell 2.4 viser at det er universitetene (det vil si institusjoner som hadde universitetsstatus høsten 2019) som per i dag har langt de fleste studietilbudene, og det er også her økningen i antall studietilbud har kommet. Det er også en del studietilbud ved de statlige høgskolene (institusjoner som hadde høgskolestatus høsten 2019), men her har det vært en betydelig reduksjon i antall studietilbud. For de øvrige typene av institusjoner er antall studietilbud fortsatt relativt ubetydelig, selv om det har vært en viss økning for private høgskoler de seneste årene.

Med unntak av NMBU hadde alle institusjoner som hadde universitetsstatus i 2019 nettbasert videreutdanning. Det gjaldt også alle statlige høgskoler med unntak av Samisk Høgskole. Av de statlige vitenskapelige høgskolene i 2019 gjaldt

dette kun NHH. Private høyskoler i 2019 som hadde slik utdanning er Atlantis medisinske høyskole, Høyskolen Kristiania og NLA Høyskolen.

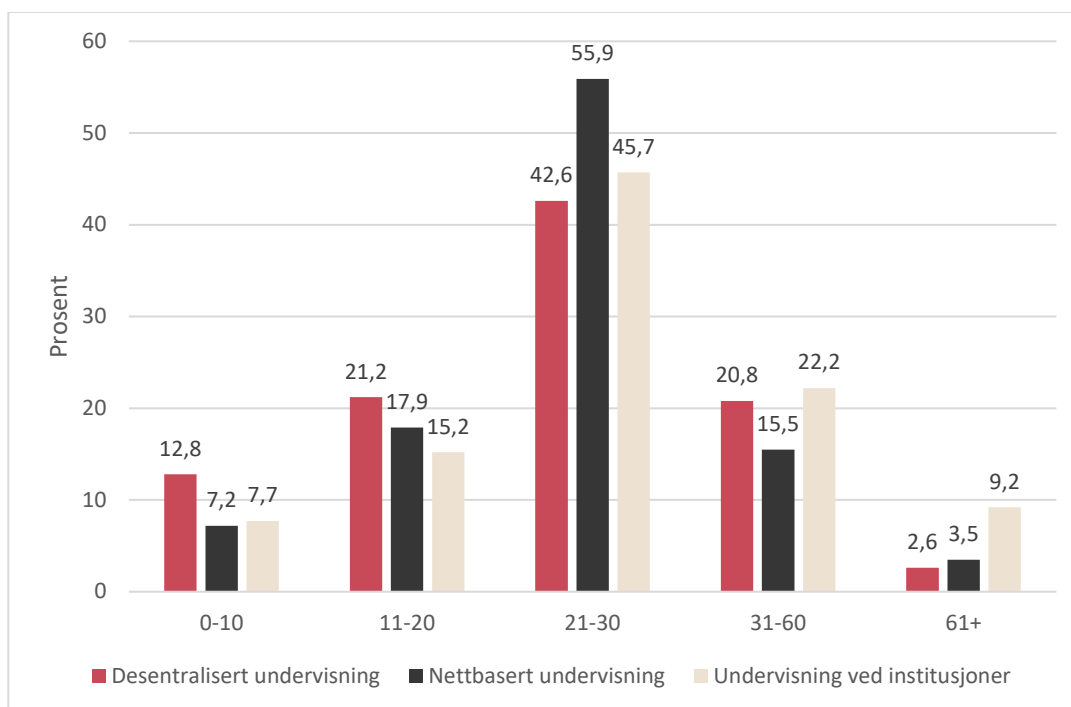
**Tabell 2.4 Institusjoner med registrert opptak til nettbasert videreutdanning. Antall videreutdanninger som er nettstudier etter type institusjon, og prosent av alle videreutdanninger ved institusjonene. Høstsemesteret 2009–2019.**

	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Statlige høyskoler	39	40	33	37	32	32
Prosent av alle videreutdanninger	17	17	17	12	12	13
Private høyskoler	1	1	1	0	3	6
Prosent av alle videreutdanninger	3	1	1	0	3	7
Statlige Vitenskapelige høyskoler	1	0	1	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	5	0	5	0	0	0
Universiteter	50	66	86	94	98	113
Prosent av alle videreutdanninger	11	14	17	18	19	22
Totalt	91	107	121	131	133	151
Prosent av alle videreutdanninger	12	13	14	14	15	17

Kilde: DBH

## 2.3 Varighet

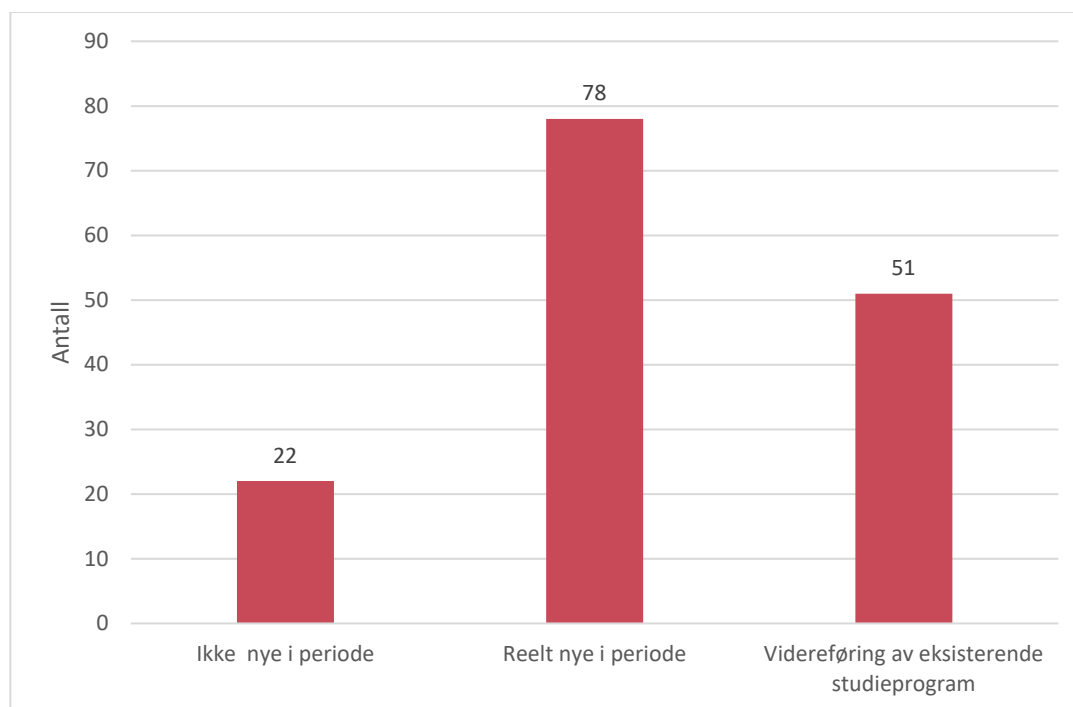
Figur 2.6 viser videreutdanningenes fordeling på antall studiepoeng etter organisering av undervisningen. Det er en noe lavere andel utdanninger med over 30 studiepoeng for nettbasert undervisning enn for undervisning ved institusjon og desentralisert undervisning. De aller fleste tilbudene som gis i «Kompetanse for kvalitet» er på 30 studiepoeng, noe som nok har betydning for at denne kategorien er størst.



**Figur 2.6 Videreutdanninger fordelt på antall studiepoeng, etter organisering av undervisning. Høst 2009–2019.**

## 2.4 Nye nettstudier

I figur 2.7 har vi sett på antall nye nettbaserte videreutdanninger i den perioden vi har sett på, og om de var reelt nye, det vil si med nytt faglig innhold, eller videreføringer av eksisterende studieprogram. Tallene viser at 78 av de 151 nettbaserte videreutdanningene i 2019 var reelt nye i perioden, mens 51 var videreføringer av eksisterende studieprogram. 22 av studieprogrammene eksisterte før 2009. Tallene tyder på at nettbaserte studier i betydelig grad bidrar til faglig innovasjon.



**Figur 2.7 Nettbaserte videreutdanninger i 2019 etter om de var reelt nye i perioden, videreføring av eksisterende studieprogram eller tidligere eksisterende studieprogram.**

## 2.5 Oppsummering

Bare for lærerutdanning har det vært stor vekst i antall nettbaserte videreutdanninger i perioden 2009–2019, delvis drevet frem av den sterke satsningen på videreutdanning for lærere. For øvrige fagområder er bildet at veksten etter hvert har avtatt og blitt snudd til nedgang. For alle øvrige fagområder med unntak for helse-, sosial- og idrettsfag var det like mange eller færre nettbaserte videreutdanninger i 2019 enn i 2009. For helse-, sosial- og idrettsfag har det vært en stor reduksjon etter 2013.

Det er særlig for utdanninger som er relatert til språkfag og matematikk vi finner mange nettbaserte videreutdanninger. En stor del av veksten i nettbaserte videreutdanninger i den perioden vi har sett på har vært videreutdanninger for lærere knyttet til språkfag og matematikk. Disse fagene kan være øremerkede satsingsområder i *Kompetanse for Kvalitet*, det gjelder i hvert fall matematikk. Men det kan også tenkes at det er andre årsaker til at vi finner mange nettbaserte videreutdanninger knyttet til språk og matematikk. Det kan være at det egner seg spesielt til digitalisering, blant annet ved at det dreier seg om øving og repetisjon. Det kan også tenkes at dette er fag hvor digitalisert utdanning er spesielt foretrukket, av samme grunn.

For øvrig er det generelt relativt få nettbaserte videreutdanninger, og for mange fag er det ingen nettbaserte videreutdanninger.

*Veksten i antall nettbaserte videreutdanningstilbud har kommet ved universitetene.* Samtlige universiteter med unntak for NMBU hadde nettbasert videreutdanning i 2019, og det er ved disse det aller meste av veksten i studietilbudene har kommet. Her har vi regnet med innfusjonerte institusjoner. For de institusjonene som fortsatt har høgskolestatus har det vært en reduksjon i antall nettbaserte videreutdanninger. De senere årene har det også vært en økning for private høgskoler, selv om det fortsatt er få nettbaserte videreutdanninger ved private høgskoler ifølge de definisjonene vi har benyttet.

*Digitalisering gir grunnlag for faglig innovasjon.* Tallene tyder på at nettbaserte studier i betydelig grad bidrar til faglig innovasjon, for den enkelte institusjon. Godt over halvparten av de nye nettbaserte studiene i perioden vi har sett på var faglig sett nye studier.

## 3 Opptak

I dette kapitlet ser vi på opptak til nettbasert videreutdanning sammenlignet med annen videreutdanning. Hvor mange velger digitale studier fremfor campus-basert undervisning? Avhenger det av utdanningsnivå?

Nettbaserte studieprogram kan ha langt større opptak enn campusbasert undervisning både ut fra kapasitet og regional og nasjonal dekning, og det også gir et viktig mål på grad av digitalisering av utdanningen. Selv om det med unntak for lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk ikke har vært noen betydelig økning i antall nettbaserte videreutdanninger, kan nettbasert videreutdanning allikevel ha blitt mer viktig hvis opptaket har økt.

Undersøkelsen Digital tilstand 24 av Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (DIKU) hvor 3454 studenter deltok fant at fem prosent av studentene hadde ren web/nett-utdanning som mest prefererte organisering av undervisningen, og 15 prosent hadde blandet undervisning, campus/nett, som mest prefererte form for undervisning (Norgesuniversitetet 2015). 20 prosent hadde altså den type utdanning vi her regner som nettbasert som mest preferert utdanning. Flertallet av studentene i undersøkelsen mente også at digitale verktøy gjorde dem bedre forberedt til arbeidslivet (side 130). At det ble lettere å samarbeide med andre studenter og at man fikk frihet til å studere når og hvor man ville var de vanligste fordelene ved bruk av digitale verktøy som studentene i undersøkelsen oppga. Samtidig oppgir studentene at «bruk av teknologi i utdanningstilbudet må skje når det er relevant og hensiktsmessig». Det kan altså tenkes å være fagforskjeller.

Vi ser også på gjennomsnittlig opptak per studieprogram, som sier noe om kostnadseffektiviteten for nettbasert utdanning sammenlignet med annen utdanning. Er det større opptak per studieprogram i nettbaserte videreutdanninger enn andre videreutdanninger, og varierer det mellom type institusjon og fagområde.



### 3.1 Opptak per fagområde

Tabell 3.1 viser utviklingen i opptaket av studenter til nettbasert videreutdanning, og som andel av totalt opptak vil videreutdanning, fordelt på fagområde. For lærerutdanning og utdanninger pedagogikk finner vi stor økning i opptaket. Også for humanistiske og estetiske fag har det vært en økning både i antall og i andel av totalt opptak til videreutdanning som tas opp til nettbasert utdanning, og i 2019 hadde nærmere halvparten valgt nettbasert utdanning.

Tallene viser at andelen er betydelig høyere enn det vi så for antall studieprogram i tabell 2,1. I 2019 ble 21 prosent av studentene som ble tatt opp til videreutdanning tatt opp til nettbasert videreutdanning. Nettbasert videreutdanning fremstår altså som mer viktig når vi ser på antall studenter, enn når vi ser på antall studieprogram.

**Tabell 3.1 Opptak til videreutdanninger som er nettstudier og andel av opptak til alle videreutdanninger, etter fagområde. Høstsemesteret 2009–2018.**

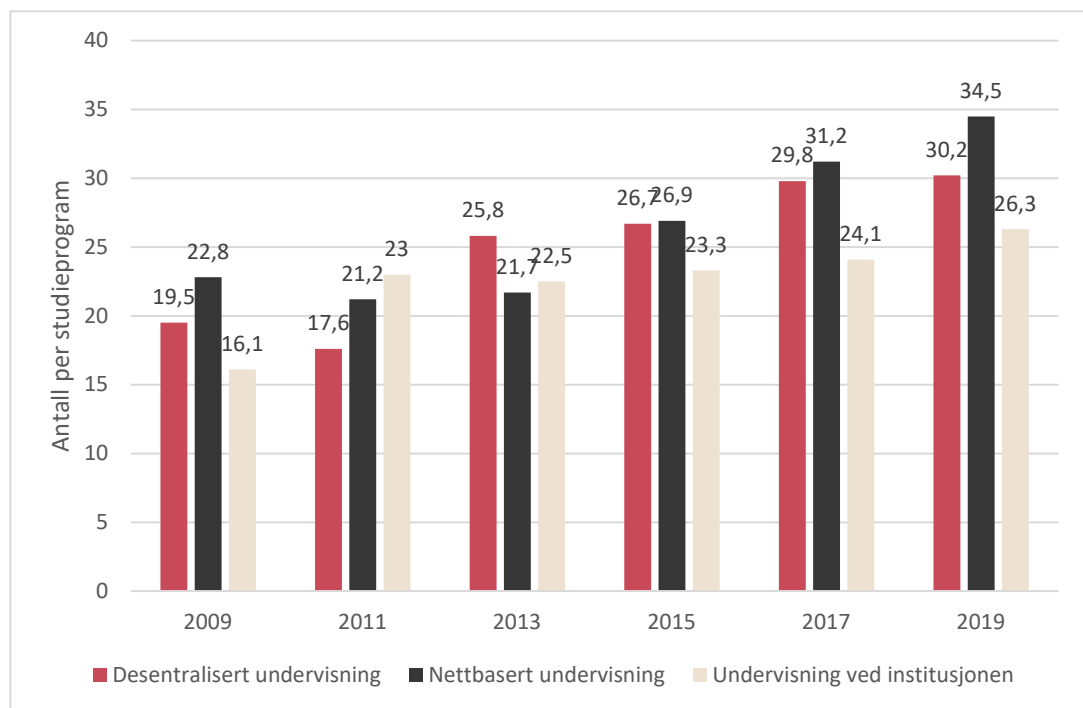
	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Humanistiske og estetiske fag	549	622	721	804	682	711
Prosent av alle videreutdanninger	33	39	44	42	41	47
Lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk	676	494	666	1 473	2 346	3 321
Prosent av alle videreutdanninger	17	10	13	20	25	32
Samfunnsfag og juridiske fag	253	267	250	279	258	370
Prosent av alle videreutdanninger	50	33	33	26	25	33
Økonomisk-administrative fag	94	139	86	99	104	104
Prosent av alle videreutdanninger	11	3	2	2	2	2
Matematisk/naturvitenskapelige og teknologiske fag	164	198	408	417	201	298
Prosent av alle videreutdanninger	24	20	32	23	18	19
Helse-, sosial- og idrettsfag	316	550	478	432	470	398
Prosent av alle videreutdanninger	6	11	10	8	10	9
Primærnæringsfag	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	24	0	16	24	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	28	0	9	13	0	0
Uoppgitt fagfelt	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
<b>Totalt</b>	<b>2 076</b>	<b>2 270</b>	<b>2 625</b>	<b>3 528</b>	<b>4 152</b>	<b>5 202</b>
98	16	12	14	16	18	21

Kilde: DBH.

## 3.2 Gjennomsnittlig opptak per studieprogram sammenlignet med annen videreutdanning

Figur 3.1 viser utviklingen i gjennomsnittlig opptak av nye studenter per videreutdanning etter type videreutdanning. Opptaket per videreutdanning har økt for alle typer videreutdanning, men utover i perioden har det økt mest for nettbasert videreutdanning, og det var i 2019 i gjennomsnitt over 50 prosent flere som ble tatt per studieprogram opp til nettbaserte videreutdanninger enn utdanninger som gir undervisning ved institusjonen.

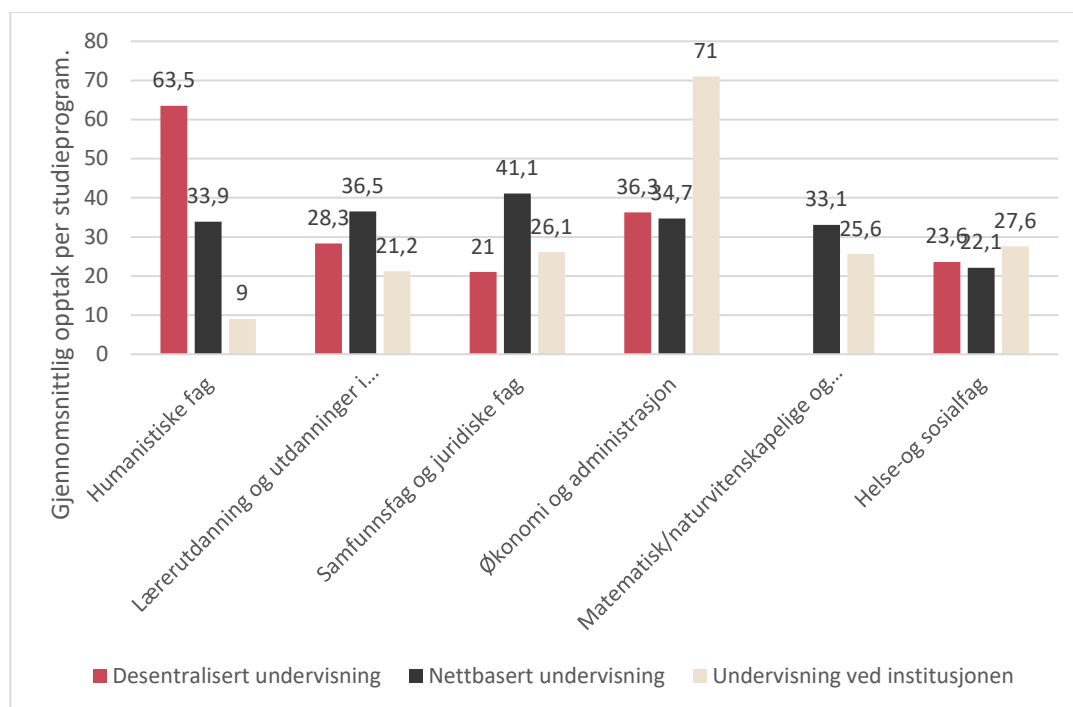
Opptaket varierer nok imidlertid i stor grad med om studietilbudet er helt nettbasert (MOOC) eller en blandet utdanning. Tømte mfl (2016) fant at opptaket til en MOOC var 297 studenter.



Figur 3.1 Opptak per studieprogram etter type videreutdanning og år.

### 3.2.1 Fagområde

Tallene i figur 3.2 viser at antall opptatte studenter per studieprogram var høyere for nettbasert videreutdanning enn for undervisning ved institusjonen for de fleste fagområder. Særlig for lærerutdanning og utdanning i pedagogikk og for samfunnsfag og juridiske fag var opptaket høyere enn for de to andre undervisningsformene.



**Figur 3.2 Gjennomsnittlig opptak av nye studenter per studieprogram, etter organisering av undervisning og fagområde. 2019. Kilde: DBH.**

### 3.2.2 Nivå og fagområde

Tabell 3.2 og 3.3 viser opptak fordelt på henholdsvis lavere og høyere nivå og fagområde. Tallene viser at mens det i 2009 var slik at det var størst opptak til nettbaserte videreutdanningene som ikke krevde studierett, er det særlig for videreutdanninger som krever studierett det har vært en stor økning i opptaket, slik at høsten 2019 ble fire av fem av studenter som tok nettbaserte videreutdanninger tatt opp til utdanninger som krever universitet/høgskoleutdanning.

For utdanninger på lavere nivå har det bare vært en økning i opptaket for humanistiske og estetiske fag. For utdanninger på høyere nivå har mesteparten av veksten kommer for lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk, men også for de andre fagområdene med opptak har det relativt sett vært stor økning.

**Tabell 3.2 Opptak til nettbaserte videreutdanninger og prosentandel av opptak til alle videreutdanninger som ikke har krav om universitets/høgskoleutdanning for studierett, etter fagområde. Høstsemesteret 2009–2019.**

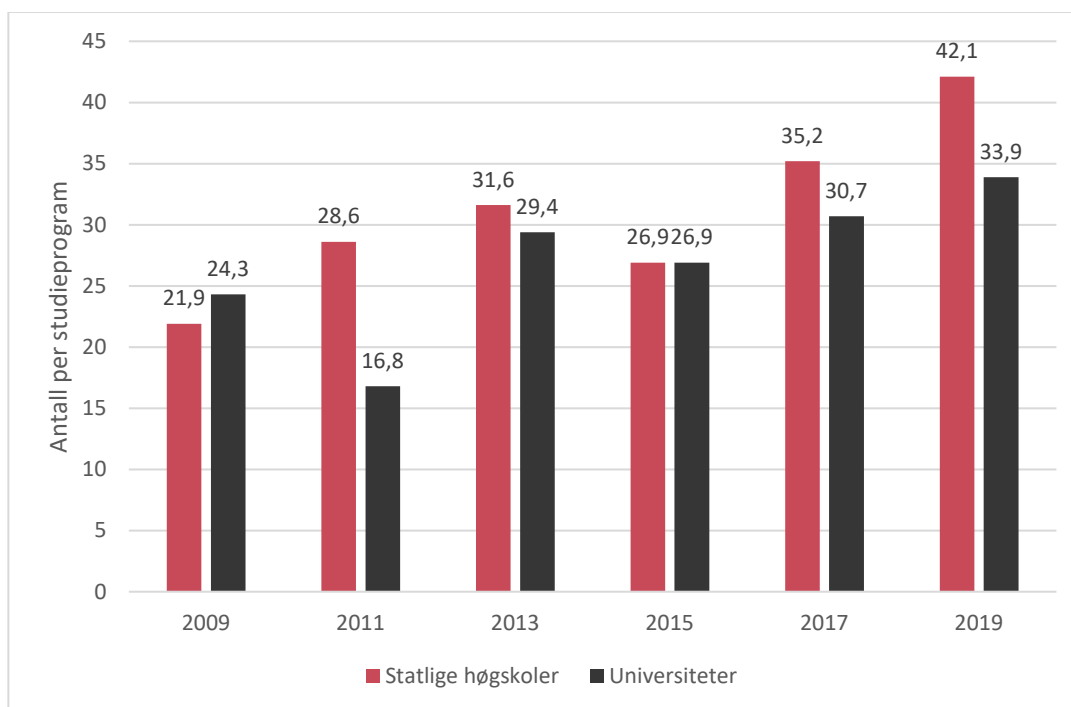
	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Humanistiske og estetiske fag	367	329	429	510	446	484
Prosent av alle videreutdanninger	46	44	60	57	50	66
Lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk	354	234	197	243	445	323
Prosent av alle videreutdanninger	22	18	20	21	36	29
Samfunnsfag og juridiske fag	196	222	179	199	205	158
Prosent av alle videreutdanninger	58	64	49	38	33	34
Økonomiske og administrative fag	94	97	21	64	63	45
Prosent av alle videreutdanninger	37	24	4	10	11	6
Naturvitenskapelige og tekniske fag	153	198	272	266	201	55
Prosent av alle videreutdanninger	41	46	46	45	45	14
Helse-, sosial- og idrettsfag	36	212	74	18	59	19
Prosent av alle videreutdanninger	6	33	14	5	14	8
Primærnæringsfag	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	24	0	16	24	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	56	0	18	41	0	0
Uoppgitt fagfelt	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
<b>Total</b>	<b>1 224</b>	<b>1 292</b>	<b>1 188</b>	<b>1 424</b>	<b>1 419</b>	<b>1 084</b>
<b>Prosent av alle videreutdanninger</b>	<b>31</b>	<b>33</b>	<b>31</b>	<b>32</b>	<b>32</b>	<b>26</b>

**Tabell 3.3 Opptakt til videreutdanninger som er nettstudier og andel av opptak til aller videreutdanninger som har krav om universitets/høgskoleutdanning for studierett, etter fagkategori. Høstsemesteret 2009–2019.**

	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Humanistiske og estetiske fag	182	293	292	294	236	227
Prosent av alle videreutdanninger	23	34	31	29	31	37
Lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk	322	260	469	1 230	1 901	2 998
Prosent av alle videreutdanninger	14	7	11	19	24	34
Samfunnsfag og juridiske fag	57	45	71	80	53	212
Prosent av alle videreutdanninger	33	10	18	14	14	33
Økonomiske og administrative fag	0	42	65	35	41	59
Prosent av alle videreutdanninger	0	1	1	1	1	6
Naturvitenskapelige og tekniske fag	11	0	136	51	0	243
Prosent av alle videreutdanninger	4	0	20	5	0	22
Helse-, sosial- og idrettsfag	280	338	404	414	411	379
Prosent av alle videreutdanninger	6	8	9	9	10	10
Primærnæringsfag	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
Uoppgitt fagfelt	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
<b>Total</b>	<b>852</b>	<b>978</b>	<b>1 437</b>	<b>2 104</b>	<b>2 642</b>	<b>4 118</b>
Prosent av alle videreutdanninger	10	7	9	11	14	20

### 3.3 Type institusjon

Figur 3.3 viser at opptaket de fleste årene har vært høyere for statlige høgskoler enn for universiteter. Både for statlige høgskoler og universiteter har det vært en betydelig økning over tid.



**Figur 3.3 Gjennomsnittlig opptak av nye studenter til nettbasert videreutdanning per studieprogram, etter type institusjon og år. 2009-2019.**

### 3.4 Oppsummering

Opptaket per videreutdanning har økt for alle typer videreutdanning, men utover i perioden har det økt mest for nettbasert videreutdanning, og det var i 2019 i gjennomsnitt over 50 prosent flere som ble tatt opp til nettbaserte videreutdanninger enn utdanninger som gir undervisning ved institusjonen. Særlig for lærerutdanning og utdanning i pedagogikk og for samfunnsfag og juridiske fag var opptaket høyere enn for de to andre undervisningsformene.

## 4 Kjønn og alder

I dette kapitlet ser vi på om hyppigheten av digitalisert videreutdanning sammenlignet med annen videreutdanning er høyere blant eldre enn blant yngre, og høyere blant kvinner enn blant med. En sentral målsetting med digitalisering av videreutdanning er å gi flere muligheter til å ta videreutdanning, og av flere grunner kan det tenkes av eldre er mindre geografisk mobile enn yngre og har mindre mulighet til å reise til et lærested for å ta en videreutdanning. Hindringer kan for eksempel være at man har en jobb og bosted. Avkastningen av videreutdanningen vil også avta med alder. Det kan også være at preferanser med hensyn til undervisningsform avhenger av alder og kjønn.

På den annen side kan det være at yngre brukere er mer erfarne med bruk av IKT eller eldre, og derfor i større grad foretrekker nettbasert utdanning. Den tidligere omtalte undersøkelsen til DIKU fant en viss sammenheng mellom bruk av IKT, og holdninger til det (side 108). Kanskje kan en slik sammenheng også skape en viss kjønnsforskjell.

### 4.1 Alder

Tabell 4.1 viser antall studenter i nettbasert videreutdanning og annen videreutdanning fordelt på aldersgrupper i 2019. Totalt sett er det en noe høyere andel i de eldste aldersgruppene for nettbasert videreutdanning enn for annen videreutdanning.

Dette gjelder alle fagområder unntatt økonomi og administrasjon, men det er relativt stor forskjell mellom fagområdene. Forskjellen er mest markant for matematisk/naturvitenskapelige og teknologiske fag. Også for samfunnsfag er det relativt stor forskjell.

**Tabell 4.1 Studenter i nettbasert videreutdanning og annen videreutdanning fordelt på fagområde og aldersgrupper. Høstsemesteret 2019.**

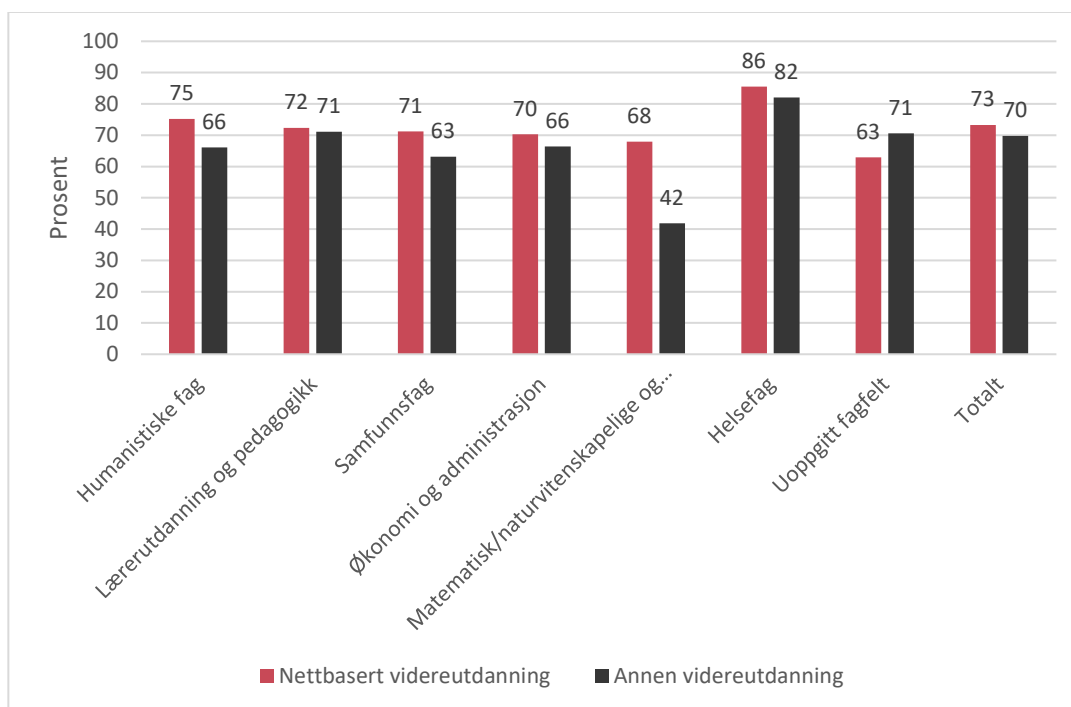
	Nettbasert videreutdanning				Annen videreutdanning			
	15-29	30-39	40-49	50+	15-29	30-39	40-49	50+
Humanistiske fag	0	36	41	23	2	36	34	28
Lærerutdanning og pedagogikk	2	33	44	21	5	33	41	21
Samfunnsfag og juridiske fag	3	24	39	35	0	41	35	24
Økonomi og administrasjon	12	42	35	12	3	35	42	21
Matematisk/naturvitenskapelige og teknologiske fag	13	29	29	43	4	46	29	24
Helsefag	5	44	37	14	9	44	33	14
Primærnæringsfag	-	-	-	-	0	50	33	17
Samferdsels- og sikkerhets	-	-	-	-	3	45	36	16
Uoppgitt fagfelt	-	-	-	-	6	28	38	28
<b>Totalt</b>	<b>2</b>	<b>34</b>	<b>42</b>	<b>22</b>	<b>5</b>	<b>38</b>	<b>38</b>	<b>19</b>

Kilde: DBH.

## 4.2 Kjønn

Figur 4.1 viser at kvinneandelen totalt sett er litt høyere for nettbasert videreutdanning, enn for annen videreutdanning. For enkelte fagområder er forskjellen ganske betydelig, det gjelder særlig matematisk/naturvitenskapelige og teknologiske fag.





**Figur 4.1 Prosentandel kvinner i nettbasert videreutdanning og videreutdanning totalt. Høstsemesteret 2019.**

Kilde: DBH.

### 4.3 Oppsummering

Totalt sett er det en noe høyere andel i de eldste aldersgruppene for nettbasert videreutdanning enn for annen videreutdanning, Dette gjelder alle fagområder unntatt økonomi og administrasjon, men det er relativt stor forskjell mellom fagområdene. Forskjellen er mest markant for matematisk/naturvitenskapelige og teknologiske fag. Også for samfunnsfag er det relativt stor forskjell.

Kvinneandelen er totalt sett litt høyere for nettbasert videreutdanning, enn for annen videreutdanning. For enkelte fagområder er forskjellen ganske betydelig, det gjelder særlig matematisk/naturvitenskapelige og teknologiske fag.

## 5 Studiegjennomføring

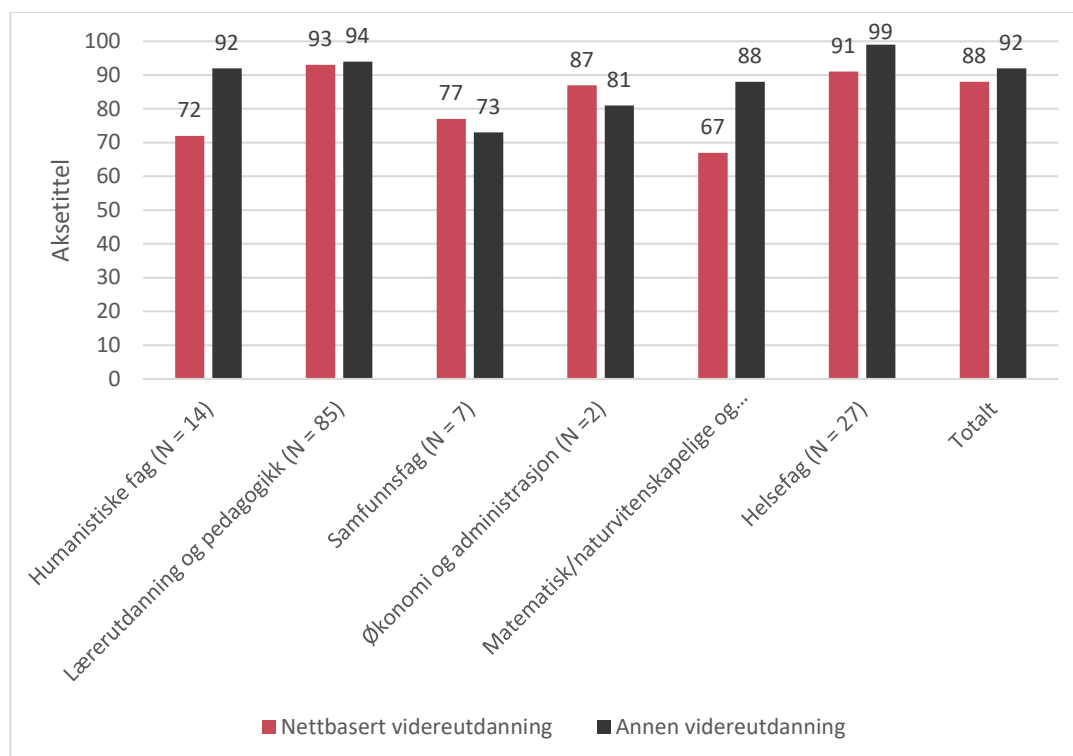
Her har vi sett på tall for 2018, tall for 2019 er foreløpig ikke tilgjengelig. Videre gjelder tallene hele året, ikke bare høstsemesteret. Vi sammenligner andel fullførte studiepoeng av antall planlagte studiepoeng, antall avlagte studiepoeng per studieprogram og karakter eller bestått ikke bestått, for nettbasert videreutdanning og annen videreutdanning.

### 5.1 Studiepoeng

Disse dataene omfatter kun studenter som har inngått utdanningsplan. Iht. Universitets- og høyskoleloven § 4-2 skal studenter som tar 60 studiepoeng eller mer ha en godkjent utdanningsplan (Jf. UH-loven § 4-2). Ifølge våre tall omfatter det bare en tredjedel av videreutdanningene.

#### 5.1.1 Andel fullførte studiepoeng av planlagte

Figur 5.1 viser andel fullførte av antall planlagte studiepoeng, for nettbaserte videreutdanninger og andre videreutdanninger fordelt på fagområder. Totalt sett var andelen litt lavere for nettbasert videreutdanning enn for annen videreutdanning. Tallene viser at vi for to fagområder finner betydelig lavere fullføringsandel for nettbasert videreutdanning enn for annen videreutdanning; matematisk/naturvitenskapelige og teknologiske fag og humanistiske og estetiske fag.

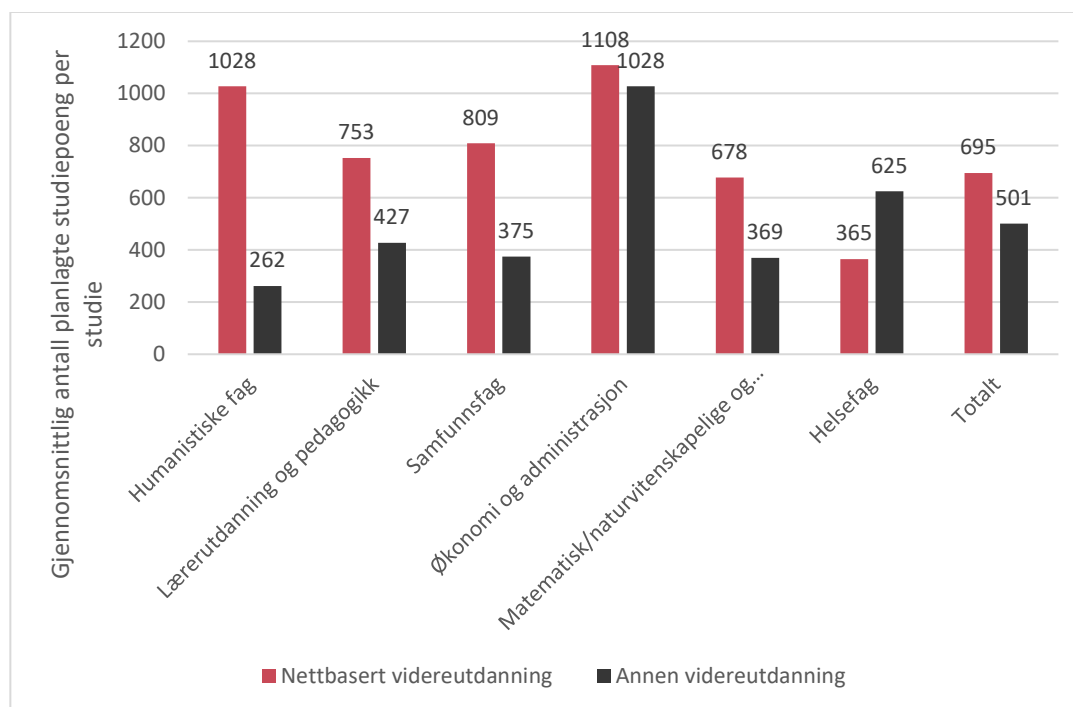


**Figur 5.1 Prosentandel gjennomførte studiepoeng av antall planlagte studiepoeng etter type videreutdanning og fagområde. 2018.**

Kilde: DBH.

### 5.1.2 Antall planlagte studiepoeng per studieprogram

Figur 5.2 viser gjennomsnittlig antall planlagte studiepoeng per studium (summert for alle studenter), på de ulike fagområdene. Tallene viser at det totalt sett er betydelig flere planlagte studiepoeng for nettbaserte videreutdanninger enn for andre videreutdanninger. Med unntak for helse-, sosial- og idrettsfag var tallet høyere for nettbasert videreutdanning enn for annen videreutdanning for alle fagområder. Særlig for humanistiske og estetiske fag var tallet høyere for nettbasert videreutdanning enn for annen videreutdanning. Forskjellen mellom nettbasert videreutdanning og annen videreutdanning kan dels skyldes programmets varighet, dels antall studenter på studieprogrammet.



**Figur 5.2 Gjennomsnittlig antall planlagte studiepoeng per videreutdanning (sum for alle studenter), for nettbaserte videreutdanninger og andre videreutdanninger. 2018.**

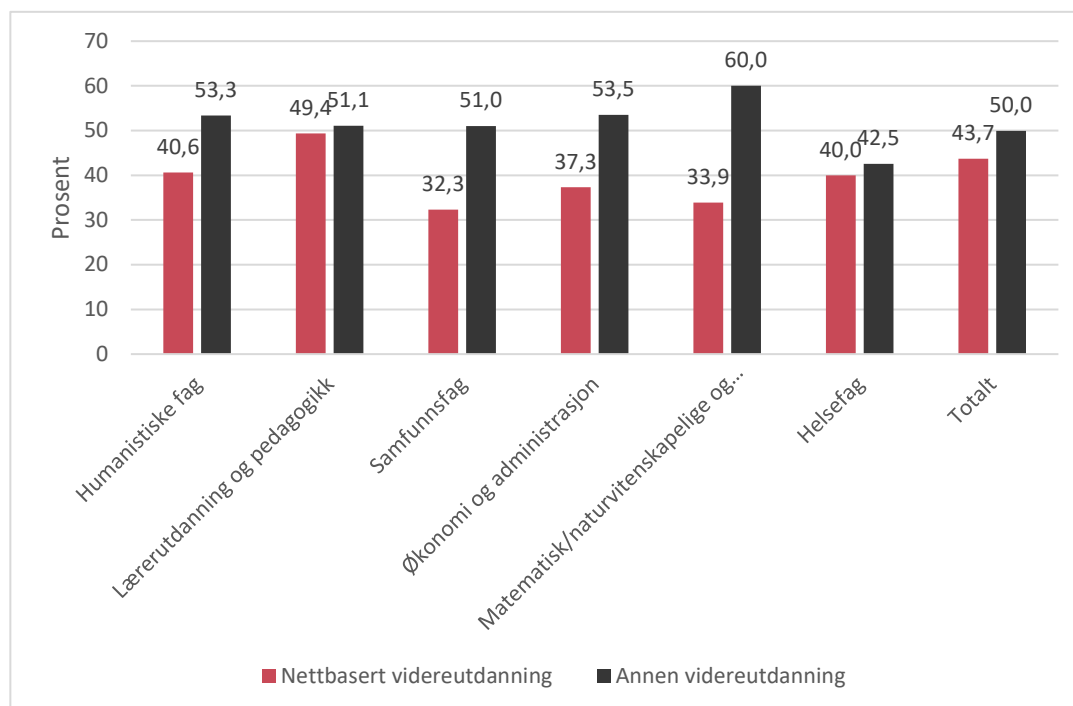
Kilde: DBH.

## 5.2 Karakterer

Figur 5.3 viser karakteroppnåelse for studenter i nettbasert videreutdanning og annen videreutdanning med bokstavkarakter i 2018. Tallene er emnekarakterer innen videreutdanningen, om lag tre prosent av videreutdanningene hadde mer enn ett emne. Tallene viser at andelen som fikk emnekarakter A eller B var lavere for nettbasert videreutdanning enn for annen videreutdanning for alle fagområder. Forskjellen var særlig stor for samfunnsfag og juridiske fag, økonomiske og administrative fag og naturvitenskapelige og tekniske fag. Forskjellen var minst for lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk, det eneste fagområdet med stor vekst i tilbudet av studieprogram, og det kan tenkes at det har en sammenheng med det faglige utbyttet av nettstudier.

Dette betyr ikke nødvendigvis at nettbasert utdanning er dårligere enn campus-basert undervisning, det kan også være forskjeller i inntakskvalitet, de som tar campus-basert utdanning kan tenkes å være mer motiverte og også mer kvalifiserte enn de som tar nettbasert undervisning, fordi det er en større investering å påbegynne en campus-basert utdanning enn en nettbasert utdanning.

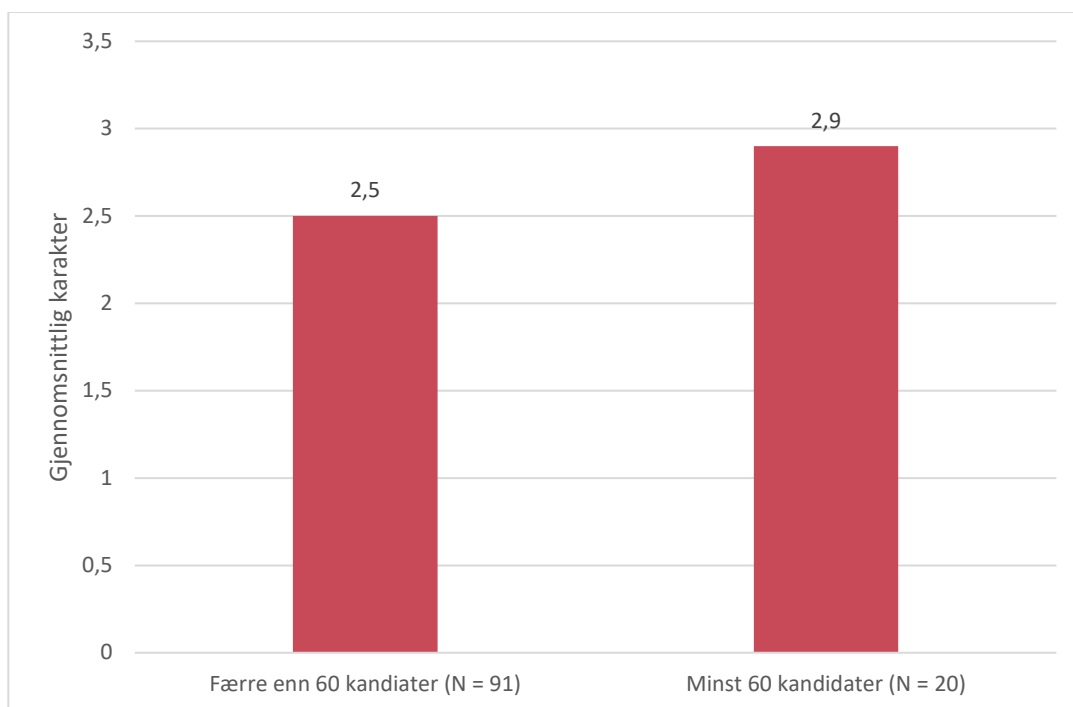
Ifølge en amerikansk undersøkelse sier flertallet av studentene at de lærer best når undervisningen er blandet (Norgesnettrådet 2015:103).



**Figur 5.3 Prosentandel A eller B av avgitte emnekarakterer etter type videreutdanning. 2018.**

Kilde: DBH.

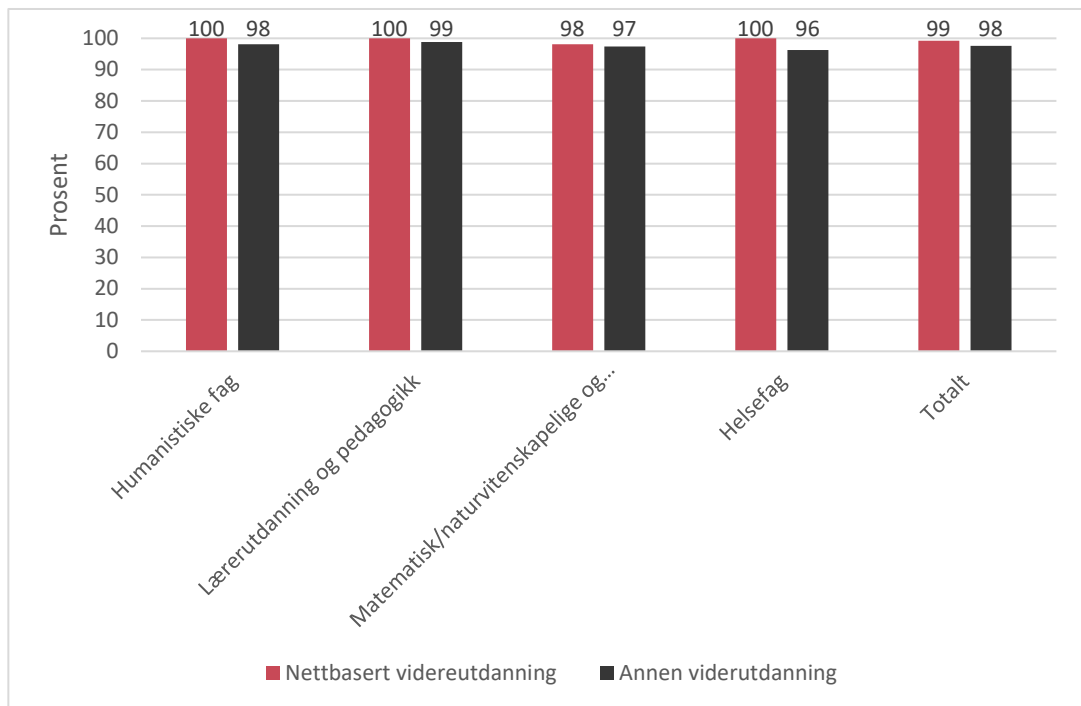
Figur 5.4 viser gjennomsnittlig karakter (A = 1, F = 6) etter antall kandidater i studiet. Tallene viser at gjennomsnittskarakteren var lavere for studier med 60 kandidater eller flere, enn for studier med færre kandidater. Forskjellen var signifikant. En forklaring kan være at karakternivået er bedre i blandede utdanninger enn i rent nettbaserte utdanninger.



**Figur 5.4 Gjennomsnittlig tallkarakter for nettbaserte videreutdanninger etter antall kandidater. 2018.**

*Kilde: DBH.*

Figur 5.5 viser prosentandel som har bestått for utdanninger som bare har bestått/ikke bestått som karakter, fordelt på fagområder som har slik utdanning. Totalt sett er andelen bestått omtrent den samme for nettbasert videreutdanning som for annen videreutdanning. Andelen er 100 prosent eller tilnærmet 100 prosent for alle fagområder med nettbasert videreutdanning.



**Figur 5.5 Prosentandel bestått av kandidater med utdanning som har bestått/ikke bestått som karakter, etter type videreutdanning og fagområde. 2018.**

Kilde: DBH.

### 5.3 Oppsummering

Totalt sett var andelen fullførte studiepoeng av antall planlagte litt lavere for nettbasert videreutdanning enn for annen videreutdanning. Andelen var lavere for de fleste fagområdene, og forskjellen var særlig stor for humanistiske og estetiske fag og naturvitenskapelige og tekniske fag

Det var likevel betydelig flere planlagte studiepoeng for nettbaserte videreutdanninger enn for andre videreutdanninger. Med unntak for helse-, sosial- og idrettsfag var tallet høyere for nettbasert videreutdanning enn for annen videreutdanning for alle fagområder. Særlig for humanistiske og estetiske fag var tallet høyere.

Andelen som fikk emnekarakter A eller B var lavere for nettbasert videreutdanning enn for annen videreutdanning for alle fagområder. Forskjellen var særlig stor for samfunnsfag og juridiske fag, økonomiske og administrative fag og naturvitenskapelige og tekniske fag. Forskjellen var minst for lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk, det eneste fagområdet med stor vekst i tilbudet av studieprogram, og det kan tenkes at det har en sammenheng med det faglige utbyttet av nettstudier.

Dette betyr ikke nødvendigvis at nettbasert utdanning er dårligere enn campus-basert undervisning, det kan også være forskjeller i inntakskvalitet, de som tar campus-basert utdanning kan tenkes å være mer motiverte og også mer kvalifiserte enn de som tar nettbasert undervisning, fordi det er en større investering å påbegynne en campus-basert utdanning enn en nettbasert utdanning. Internasjonalt har Hartnett, Brown & Wilson (2015) og Rivard (2013) funnet høyt frafall i nettstudier.

Gjennomsnittskarakteren var lavere for studier med 60 kandidater eller flere, enn for studier med færre kandidater. Forskjellen var signifikant. En forklaring kan være at karakternivået er bedre i blandede utdanninger enn i rent nettbaserte utdanninger.



# Referanser

- Damsa, C., de Lange, T., Elken, M., Esterhazy, R., Fosslund, T., Frølich, N., Hovdhaugen, E., Maassen, P., Nerland, M. B., Nordkvelle, Y. T., Stensaker, B., Tømte, C., Vabø, A., Wiers-Jenssen, J., & Aamodt, P. O. (2015): Quality in Higher Education. A review of research on aspects affecting student learning. Rapport 2015:24. NIFU. Oslo.
- Diku (2019). Digital tilstand 2018. *Perspektiver på digitalisering for læring i høyere utdanning*. Rapportserie nr. 6|2019. Diku. Oslo.
- Hartnett, M., Brown, M. & Wilson, A. (2015): MOOCs Down Under. Insights from the Open2Study Experience. In Bonk, Lee, Reeves & Reynolds (eds.): *MOOCs and Open Education Around the World*. Routledge. London.
- Haywood, J., Woodgate, A. & Dewhurst, D. (2015): Reflections of an Early MOOC Provider. Achievements and Future Directions. In Bonk, Lee, Reeves & Reynolds (eds.): *MOOCs and Open Education Around the World*. Routledge. London.
- Head, K. (2015): The Single Canon. MOOCs and Academic Colonization. In Bonk, Lee, Reeves & Reynolds (eds.): *MOOCs and Open Education Around the World*. Routledge. London.
- Jacobsen, D. Y. (2019): Dropping Out or Dropping In? A Connectivist Approach to Understanding Participants' Strategies in an e-learning MOOC Pilot. *Technology, Knowledge and Learning* 24 (2019).
- Jordan, K. (2015). Massive Open Online Course Completion Rates Revisited: Assessment, Length and Attrition. *International Review of Research in Open and Distributed Learning* Volume 16, Number 3.
- Kunnskapsdepartementet (2015). *Kompetanse for kvalitet. Strategi for videreutdanning for lærere og skoleledere frem mot 2025*. Kunnskapsdepartementet. Oslo.
- Kunnskapsdepartementet (2017). *Digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren 2017–2021*.
- Means, B., Toyama, Y., Murphy, R. F. & Baki, M. (2013). The Effectiveness of Online and Blended Learning: A Meta-Analysis of the Empirical Literature. *Teachers College Record*, v115 n3.

- NOU 2014:5. *MOOC til Norge. Nye digitale læringsformer i høyere utdanning.* Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon. Informasjonsforvaltning. Oslo.
- NOU 2019:12. *Lærekraftig utvikling – Livslang læring for omstilling og konkurranseevne.* Kunnskapsdepartementet. Oslo.
- Norgesuniversitetet (2015): *Digital tilstand 2014.* Norgesuniversitetets skriftserie nr. 1/2015. Diku. Bergen.
- Rivard, R. (2013): Measuring the MOOC Dropout Rate. *Inside Higher Ed.* <https://www.insidehighered.com/news/2013/03/08/researchers-explore-who-taking-moocs-and-why-so-many-drop-out>
- Røsdal, T., Næss, T., Capasso, M. & Solberg, E. (2018): *Videreutvikling av Campus Kristiansund. En kartlegging.* Rapport 2018:17. NIFU, Oslo.
- Singh, A. M. & Mørch, A. (2018): An Analysis of Participant's Experiences from the First International MOOC Offered at the University of Oslo. *Nordic Journal of Digital Literacy* 13(01).
- Tømte, C., Olsen, D., Waagene, E., Solberg, E., Børing, P. & Borlaug, S. (2015). *Kartlegging av etter- og videreutdanningstilbud i Norge.* Rapport 2015: 39. NIFU. Oslo.
- Tømte, C., Wollscheid, S., Aanstad, S. og Sjaastad, J. (2016): *Evaluering av videreutdanningstilbudet MatematikkMOOC 2015–2016.* Rapport 2016:21. NIFU. Oslo.
- Tømte, C. E. & Fosslund, T. (2019): Deltaker eller tilskuer?: En casestudie om vilkår for deltakelse eller samarbeidslæring i et nettbasert masterprogram i økonomi og ledelse (MBA). *UNIPED* 42.
- Unit (2019). *Handlingsplan for digitalisering i høyere utdanning og forskning.* 2019–2021. Unit. Oslo.

# Vedlegg 1 Institusjoner med nettbasert videreutdanning inkludert i analysene

	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Høgskolen i Bergen	X	X	X	X		
Høgskolen i Bodø	X					
Høgskolen i Buskerud		X	X			
Høgskolen i Buskerud og Vestfold				X		
Høgskolen i Finnmark		X				
Høgskolen i Gjøvik	X	X	X	X		
Høgskolen i Hedmark	X	X	X	X	X	
Høgskolen i Innlandet						X
Høgskolen i Lillehammer	X	X	X	X	X	
Høgskolen i Nord-Trøndelag	X	X		X		
Høgskolen i Oslo	X	X				
Høgskolen i Oslo og Akershus			X	X	X	
Høgskolen i Sogn og Fjordane	X					
Høgskolen i Sør-Trøndelag	X	X	X	X		
Høgskolen i Sørøst-Norge					X	
Høgskolen i Telemark	X	X	X	X		
Høgskolen i Østfold	X	X	X	X	X	X
Høgskolen Stord/Haugesund	X	X		X		
Høgskolen i Volda	X	X	X	X	X	X
Høgskolen på Vestlandet					X	X
Høgskolen Kristiania					X	
Atlantis medisinske høgskole						X
NLA Høgskolen	X	X	X		X	X
Nord universitet					X	X
Norges Handelshøyskole	X		X			

NTNU	X	X	X	X	X	X
OsloMet						X
Universitetet i Agder	X	X	X	X	X	X
Universitetet i Bergen	X	X	X	X	X	X
Universitetet i Nordland		X	X	X		
Universitetet i Oslo	X	X	X	X	X	X
Universitetet i Stavanger	X	X	X	X	X	X
Universitetet i Sørøst-Norge						X
Universitetet i Tromsø	X	X	X	X	X	X

Kilde: DBH

## Vedlegg 2 Statistiske tabeller

**Tabell V1 Opptak til videreutdanninger som er nettstudier etter type institusjon, og prosent av alle videreutdanninger. Høstsemesteret 2009–2019.**

	2009	2011	2013	2015	2017	2019
Statlige høyskoler	853	1 145	1 042	996	1 126	1 346
Prosent av alle videreutdanninger	21	24	21	17	19	21
Private høyskoler	8	19	21	0	13	24
Prosent av alle videreutdanninger	1	0	0	0	2	1
Statlige Vitenskapelige høyskoler	0	0	0	0	0	0
Prosent av alle videreutdanninger	0	0	0	0	0	0
Universitet	1 215	1 106	1 562	2 532	3 013	3 832
Prosent av alle videreutdanninger	16	13	21	21	25	29
Totalt	2 076	2 270	2 625	3 528	4 152	5 202
Prosent av alle videreutdanninger	16	12	14	16	18	21

Kilde: DBH.

# Tabelloversikt

Tabell 2.1 Antall videreutdanninger som er nettstudier etter fagkategori. Høstsemesteret 2009–2019.....	18
Tabell 2.2 Antall nettbaserte videreutdanninger som ikke krever universitets/høgskoleutdanning etter fagområde. 2009–2019.....	24
Tabell 2.3 Antall videreutdanninger som krever universitets/høgskoleutdanning som er nettstudier etter fagkategori. 2009–2019. ....	25
Tabell 2.4 Institusjoner med registrert opptak til nettbasert videreutdanning. Antall videreutdanninger som er nettstudier etter type institusjon, og prosent av alle videreutdanninger ved institusjonene. Høstsemesteret 2009–2019.....	26
Tabell 3.1 Opptak til videreutdanninger som er nettstudier og andel av opptak til alle videreutdanninger, etter fagområde. Høstsemesteret 2009–2018.....	31
Tabell 3.2 Opptak til nettbaserte videreutdanninger og prosentandel av opptak til alle videreutdanninger som ikke har krav om universitets/høgskoleutdanning for studierett, etter fagområde. Høstsemesteret 2009–2019.....	34
Tabell 3.3 Opptak til videreutdanninger som er nettstudier og andel av opptak til alle videreutdanninger som har krav om universitets/høgskoleutdanning for studierett, etter fagkategori. Høstsemesteret 2009–2019.....	35
Tabell 4.1 Studenter i nettbasert videreutdanning og annen videreutdanning fordelt på fagområde og aldersgrupper. Høstsemesteret 2019.....	38
Tabell V1 Opptak til videreutdanninger som er nettstudier etter type institusjon, og prosent av alle videreutdanninger. Høstsemesteret 2009–2019.....	51

# Figuroversikt

Figur 2.1 Antall nettbaserte videreutdanninger og prosent av alle videreutdanninger for ulike humanistiske fag i 2019. Prosent.....	19
Figur 2.2 Antall nettbaserte videreutdanninger for ulike videreutdanninger for lærere og prosent av alle videreutdanninger. 2019. Prosent. Kilde. DBH.....	20
Figur 2.3 Antall nettbaserte og antall videreutdanninger totalt for samfunnsfag og juridiske fag 2019. Antall. Kilde: DBH:.....	21
Figur 2.4 Antall nettbaserte og alle nettbaserte videreutdanninger etter faggruppe for matematiske og naturvitenskapelige fag. 2019: Kilde: DBH:.....	22
Figur 2.5 Antall nettbaserte videreutdanning og antall videreutdanninger totalt for helse-, sosial- og idrettsfag, andre. Kilde: DBH.....	23
Figur 2.6 Videreutdanninger fordelt på antall studiepoeng, etter organisering av undervisning. Høst 2009–2019.....	27
Figur 2.7 Nettbaserte videreutdanninger i 2019 etter om de var reelt nye i perioden, videreføringer av eksisterende studieprogram eller tidligere eksisterende studieprogram.....	28
Figur 3.1 Opptak per studieprogram etter type videreutdanning og år.....	32
Figur 3.2 Gjennomsnittlig opptak av nye studenter per studieprogram, etter organisering av undervisning og fagområde. 2019. Kilde: DBH. ....	33
Figur 3.3 Gjennomsnittlig opptak av nye studenter til nettbasert videreutdanning per studieprogram, etter type institusjon og år. 2009-2019.....	36
Figur 4.1 Prosentandel kvinner i nettbasert videreutdanning og videreutdanning totalt. Høstsemesteret 2019.....	39
Figur 5.1 Prosentandel gjennomførte studiepoeng av antall planlagte studiepoeng etter type videreutdanning og fagområde. 2018. ....	41
Figur 5.2 Gjennomsnittlig antall planlagte studiepoeng per videreutdanning (sum for alle studenter), for nettbaserte videreutdanninger og andre videreutdanninger. 2018. ....	42
Figur 5.3 Prosentandel A eller B av avgitte emnekarakterer etter type videreutdanning. 2018.....	43

Figur 5.4 Gjennomsnittlig tallkarakter for nettbaserte videreutdanninger etter antall kandidater. 2018.....	44
Figur 5.5 Prosentandel bestått av kandidater med utdanning som har bestått/ikke bestått som karakter, etter type videreutdanning og fagområde. 2018.....	45



Nordisk institutt for studier av  
innovasjon, forskning og utdanning

Nordic institute for Studies in  
Innovation, Research and Education

[www.nifu.no](http://www.nifu.no)